

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA
LEGE
privind politica sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor
pescărești și de acvacultură

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune:

Art. 1; art. 2; art. 3; art. 4; art. 5; art. 6 alin. (1)-(2); art. 7 alin. (2)-(4); art. 8 alin. (1), alin. (3); art. 9; art. 10 alin. (1); art. 11; art. 12; art. 13; art. 14 alin. (1); art. 15; art. 16; art. 17; art. 18 alin. (1); art. 21 alin. (1); art. 22 alin. (1), alin. (3)-(4); art. 23; art. 24; art. 25; art. 26; art. 27; art. 28 alin. (1)-(5), (7); art. 29, art. 30; art. 31 alin. (1)-(4); art. 32; art. 33; art. 34; art. 35 alin. (4); art. 37 alin. (1)-(2); art. 39 alin. (2); art. 40; art. 41; art. 42 alin. (1)-(2), art. 49 și Anexa I din Regulamentul (UE) nr. 1379/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind organizarea comună a piețelor în sectorul produselor pescărești și de acvacultură, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1184/2006 și (CE) nr. 1224/2009 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 104/2000 al Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 354 din 28 decembrie, 2013, CELEX: 32013R1379, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2020/560 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 aprilie 2020 de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 508/2014 și (UE) nr. 1379/2013 în ceea ce privește măsurile specifice de atenuare a impactului epidemiei de COVID-19 în sectorul pescuitului și acvaculturii;

art. 1 alin. (1); art. 2 alin. (1), alin. (4)-(5) lit. (c), (e), (g); art. 3; art. 4 alin. (1) pct. 3, 25, 28, 30; art. 27 alin. (1); art. 34 alin. (1), (3)-(6); art. 35 alin. (1)-(3); art. 36 alin. (1)-(3); art. 43 alin. (2)-(3); art. 44 alin. (2); art. 45 alin. (1)-(2) și art. 51 din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind politica comună în domeniul pescuitului, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1954/2003 și (CE) nr. 1224/2009 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 2371/2002 și (CE) nr. 639/2004 ale Consiliului și a Deciziei 2004/585/CE a Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 354 din 28 decembrie, 2013, CELEX: 32013R1380, astfel cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2022/2495 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 decembrie 2022.

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Domeniul de aplicare

(1) Politica sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură stabilește cadrul juridic general privind:

a) organizarea și administrarea sectorului acvaculturii;

b) organizarea cercetării științifice, dezvoltarea tehnologică și inovarea sectorului acvaculturii;

c) organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură, prevăzute în anexă, comercializate pe piața Republicii Moldova;

d) prevenirea, descurajarea și eliminarea pescuitului ilegal, nedeclarat și nereglementat (în continuare INN).

(2) Prezenta lege se aplică persoanelor juridice care se ocupă cu activitățile de creștere, selecție și reproducere a peștelui, prin aplicarea tehnologiilor specifice sectorului.

Articolul 2. Scopul și obiectivele

(1) Scopul prezentei legi este consolidarea cadrului instituțional și crearea condițiilor organizatorice și economico-juridice favorabile unei dezvoltări durabile a sectorului acvaculturii, care să asigure:

a) creșterea producției de pește în exploatațile piscicole, prin aplicarea unor tehnologii moderne și performante;

b) ameliorarea și perfecționarea speciilor, liniilor și crosurilor de pește existente în Republica Moldova;

c) sporirea calității și a competitivității produselor prelucrate din pește și promovarea acestora pe piața internă și cea externă;

d) susținerea fermierilor și operatorilor în ceea ce privește implementarea tehnologiilor performante și a proiectelor inovative în sector.

(2) Obiectivele prezentei legi sunt:

a) consolidarea și creșterea competitivității sectorului acvaculturii;

b) exploatarea, refacerea și menținerea obiectivelor acvatice pentru creșterea peștelui, prin popularea/repopularea acestora cu specii de pește productive, de o valoare mai mare, pentru obținerea unei producții piscicole competitive și de calitate;

c) organizarea funcționării sectorului acvaculturii prin prisma protecției de mediu sustenabile pe termen lung, într-o manieră consecventă cu obiectivele de realizare a beneficiilor economice, sociale și de ocupare a forței de muncă care contribuie la aprovizionarea populației cu produse din acvacultură;

d) organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură eficient, transparent, cu respectarea condițiilor concurențiale echitabile pentru toate produsele pescărești și de acvacultură;

e) remedierea deficiențelor legate de transparența și stabilitatea pieței produselor pescărești și de acvacultură pe întregul lanț de producție și procesare a peștelui;

f) crearea unor condiții viabile și competitive, din punct de vedere economic, pentru industria de producere și prelucrare a peștelui și produselor pescărești;

g) promovarea dezvoltării unor activități sustenabile în sectorul acvaculturii;

h) colectarea datelor din sectorul acvaculturii, transparența prelucrării acestora la nivel regional și local;

i) furnizarea informației corecte pentru consumatori, prin intermediul marcajului și etichetării produselor.

Articolul 3. Principiile politicii sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură

Politica sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură este ghidată de următoarele principii:

- a) definirea clară a responsabilităților la toate nivelurile, regional și național;
- b) luarea în considerare a particularităților regionale prin intermediul unei abordări regionalizate;
- c) stabilirea măsurilor în conformitate cu cele mai bune avize științifice disponibile;
- d) elaborarea politicilor pe termen lung;
- e) implicarea corespunzătoare a părților interesate, în toate etapele, de la conceperea măsurilor și până la punerea lor în aplicare;
- f) responsabilizarea administrațiilor publice centrale de specialitate implicate;
- g) consecvența cu alte politici;
- h) utilizarea evaluărilor de impact, după caz;
- i) contracararea pescuitului INN;
- j) organizarea colectării datelor din sector și transparența prelucrării acestora la nivel regional și local, cu implicarea tuturor autorilor implicați (instituțiile științifice corespunzătoare, asociațiile de profil, autoritățile administrației publice locale ș.a.).

Articolul 4. Noțiuni de bază

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

a) *acvacultura* – este creșterea sau cultivarea de organisme acvatice, prin utilizarea unor tehnici destinate creșterii productivității acestora peste capacitatea naturală, în bazine naturale sau artificiale în care organismele respective rămân proprietatea unei persoane fizice sau juridice pe întreaga perioadă a creșterii și cultivării, până la recoltare;

b) *activitate de pescuit* – sunt activitățile legate de localizarea și capturarea peștelui, remorcarea, tractarea și ridicarea capturii la bord, transferarea și plasarea peștelui în cuști pentru transportare sau îngrășare și debarcarea peștelui și a produselor pescărești;

c) *operator* - persoană juridică ce operează sau deține o unitate care desfășoară oricare dintre activitățile legate de oricare dintre etapele lanțurilor de producție, prelucrare, comercializare, distribuție și vânzare cu amănuntul a produselor pescărești și de acvacultură;

d) *organizații de producători* - sunt organizațiile de producători din pescuit și acvacultură și asociațiile acestora, create la inițiativa producătorilor de produse pescărești sau de acvacultură, create pentru a reprezenta interesele și preocupările membrilor dintr-un anumit domeniu sau sector și recunoscute în conformitate cu art. 23;

e) *organizații interprofesionale* - organizațiile de operatori înființate la inițiativa operatorilor de produse pescărești și de acvacultură, recunoscute în conformitate cu art. 24;

f) *pescuit ilegal, nedeclarat și nereglementat* – sunt activitățile de pescuit desfășurate de către navele de pescuit aflate sub jurisdicția unui stat, fără permisiunea statului în cauză, sau în contradicție cu legislația acestuia, care nu au fost declarate sau care au fost declarate în mod eronat, desfășurate în zonele cu stocuri de pești pentru care există măsuri de conservare aplicabile zonei respective, într-o manieră care contravin măsurilor de conservare aplicate;

g) *resurse biologice vii de apă dulce* - specii acvatice de apă dulce vii disponibile și accesibile pentru pescuit sau acvacultură.

Capitolul II

ORGANIZAREA INSTITUȚIONALĂ

Articolul 5. Competențele autorității administrației publice centrale pentru agricultură

Autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură are următoarele atribuții:

- a) elaborează și asigură implementarea politicilor pentru dezvoltarea sectorului acvaculturii, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare;
- b) asigură compatibilitatea reglementărilor naționale cu cele ale Uniunii Europene în domeniile creșterii și reproducerii și organizării pieței produselor pescărești;
- c) coordonează aplicarea tehnologiilor biologice de reproducere și creștere a peștelui în exploatațiile zootehnice;
- d) elaborează modelele registrelor de evidență a exploatațiilor și ale altor documente tipizate ce vizează sectorul acvaculturii;
- e) asigură asistență tehnică producătorilor și/sau procesatorilor pentru organizarea pieței produselor pescărești.

Articolul 6. Competențele altor autorități publice și instituții

(1) Autoritatea administrației publice centrale pentru protecția mediului este responsabilă de gestionarea și protecția resurselor de apă, de administrarea terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice proprietate a statului și are următoarele atribuții:

- a) elaborează politica statului în domeniul creării și protecției bazinelor acvatice naturale;
- b) elaborează politici de management integrat al resurselor de apă;
- c) exercită, prin intermediul autorității pentru controlul protecției mediului, supravegherea de stat asupra respectării prevederilor actelor legislative în obiectivele acvatice piscicole naturale.

(2) Autoritatea responsabilă pentru controlul siguranței alimentelor are următoarele competențe:

- a) efectuează autorizarea/înregistrarea sanitară veterinară a activităților agenților economici și eliberează autorizația sanitară veterinară, în conformitate cu prevederile art. 18 din Legea nr. 221/2007 privind activitatea sanitară veterinară;
- b) elaborează în colaborare cu alte autorități abilitate, cadrul legal în domeniul sănătății și protecției animalelor de acvacultură cultivate în heleșteie sau bazine artificiale;
- c) efectuează recunoașterea și inspectarea unităților de reproducere artificială și de selecție a animalelor acvatice și ține evidența lor, în conformitate cu prevederile Legii zootehniei nr. 213/2022;

d) colectează și analizează date pentru a permite caracterizarea și monitorizarea riscurilor care au o influență directă sau indirectă asupra siguranței produselor pescărești proaspete, refrigerate și procesate.

(3) Instituțiile științifice de profil:

- a) participă la elaborarea documentelor de politici pentru dezvoltare sectorului de acvacultură;

- b) determină direcțiile de cercetare și efectuează cercetări științifice în domeniul conservării și restabilirii resurselor biologice acvatice;
- c) elaborează recomandări științifice și metode de restabilire, protecție și conservare a resurselor biologice acvatice;
- d) colectează și analizează date pentru a permite caracterizarea și monitorizarea riscurilor care au o influență directă sau indirectă asupra heleșteilor pentru producerea peștelui;
- e) emite avize științifice în domeniul exploatării heleșteilor și calității apei pentru creșterea peștelui.

Articolul 7. Competența autorității administrației publice locale

Autoritățile administrației publice locale:

- a) asigură implementarea politicii de stat în domeniul protecției și utilizării raționale a resurselor biologice acvatice din raza sa teritorială;
- b) organizează elaborarea și realizarea programelor locale, stimulează în măsura capacităților și resurselor disponibile efectuarea lucrărilor de reconstrucție a obiectivelor acvatice piscicole, proprietate a unităților administrativ – teritoriale, pentru restabilirea resurselor biologice acvatice;
- c) contribuie la instruirea și sensibilizarea populației în problemele protecției și utilizării raționale a resurselor biologice acvatice.

Capitolul III ADMINISTRAREA SECTORULUI ACVACULTURII

Articolul 8. Organizarea acvaculturii sustenabile

(1) Acvacultura Republicii Moldova cuprinde toate activitățile pentru producerea produselor piscicole în medii acvatice naturale sau artificiale, gestionate și amenajate cu acordul proprietarului sau administratorului acestora.

(2) În scopul dezvoltării acvaculturii sunt întreprinse măsuri pentru valorificarea tuturor amenajărilor piscicole, indiferent de proprietarul sau administratorul acestora.

(3) Folosirea apei pentru activitatea de acvacultură în amenajările piscicole se face în concordanță și cu respectarea prevederilor Legii apelor nr. 272/2011.

(4) Autoritățile administrației publice centrale și locale încurajează operatorii din sectorul acvaculturii în ceea ce privește accesul la ape și spații din bazinele naturale, inclusiv prin amplasarea de viviere flotabile pentru creșterea intensivă a peștelui potrivit celor mai bune practici în domeniu.

(5) Autoritățile administrației publice locale, deținătoare de amenajări piscicole, au obligația de a comunica anual, până la data de 1 ianuarie, autorității responsabile pentru controlul siguranței alimentelor numărul amenajărilor piscicole de orice tip care sunt utilizate sau pot fi utilizate pentru desfășurarea activității de acvacultură.

(6) Valorificarea amenajărilor piscicole aflate în domeniul public/privat al statului se face, după caz, prin concesiune, arendare, închiriere sau alte forme prevăzute de lege.

(7) Nivelul redevenței/chiriei pentru amenajările piscicole vor fi aprobate de Guvern în baza unor studii elaborate de instituțiile specializate din domeniu, coordonate cu autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură și organizațiile profesionale de profil;

(8) Pentru dezvoltarea sectorului acvaculturii, autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură în colaborare cu instituțiile științifice de profil, elaborează orientări strategice obligatorii, care se aprobă de Guvern. La elaborarea orientărilor strategice se va ține cont de condițiile și situația economică a sectorului, acestea vor servi puncte de reper în elaborarea planurilor strategice naționale pentru:

a) îmbunătățirea competitivității sectorului acvaculturii și promovarea dezvoltării și inovării acestuia;

b) reducerea sarcinii administrative și eficientizarea punerii în aplicare a legislației naționale, astfel încât să răspundă mai bine la nevoile părților interesate;

c) încurajarea activităților economice;

d) diversificarea și îmbunătățirea calității vieții fermierilor din acest sector;

e) integrarea activităților de acvacultură în amenajarea spațiilor interioare.

(9) Planul strategic național multianual va include obiective, măsuri și perioade rezonabile, necesare pentru implementarea acestora, și urmăresc:

a) simplificarea la nivel administrativ, evaluarea și autorizarea funcționării întreprinderilor;

b) stabilirea normelor privind accesul la bazinele acvatice și spațiile pentru operatorii din sectorul acvaculturii;

c) stabilirea unor indicatori de sustenabilitate ecologică, economică și socială;

d) evaluarea efectelor transfrontaliere posibile, în special asupra resurselor biologice acvatice;

e) crearea de sinergii între programele naționale de cercetare și colaborarea dintre industrie și comunitatea științifică;

f) promovarea sustenabilității și competitivității produselor de înaltă calitate;

g) promovarea practicilor de cercetare în sectorul acvaculturii în vederea sporirii efectelor pozitive asupra mediului și asupra resurselor piscicole și în vederea reducerii impacturilor negative, inclusiv reducerea presiunii asupra stocurilor de pește utilizate pentru producția de hrană pentru animale, precum și în vederea creșterii eficienței resurselor biologice vii de apă dulce;

h) îmbunătățirea sistemului de comercializare și informare a consumatorilor;

i) aplicarea măsurilor de bune practici în procesele tehnologice, pentru asigurarea biosecurității și siguranței produselor din acvacultură;

(10) Autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură face schimb de informații și de bune practici prin intermediul unor metode deschise pentru coordonarea măsurilor prevăzute în planurile strategice naționale multianuale.

(11) Autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură încurajează schimbul de informații și cele mai bune practici recomandate pentru fermieri și facilitează măsurile naționale din planul strategic național multianual.

Articolul 9. Registrul exploatațiilor piscicole

(1) Autoritatea responsabilă pentru controlul siguranței alimentelor instituie și deține Registrul exploatațiilor piscicole. Registrul va cuprinde informații verificate, actualizate privind:

a) denumirea întreprinderii, datele de contact ale deținătorului exploatației;

b) cantitățile totale produse per unitate de producere;

c) speciile cultivate;

d) numărul autorizației de funcționare și data eliberării sau retragerii acesteia, în conformitate cu prevederile Legii nr. 221/2007 privind activitatea sanitară veterinară.

(2) Orice modificare privind schimbarea proprietarului/administratorului sau genul de activitate, trebuie să fie comunicată de către producător autorității responsabile pentru controlul siguranței alimentelor, în vederea actualizării Registrului exploatațiilor piscicole.

Articolul 10. Introducerea speciilor noi în producție

Introducerea unităților piscicole a speciilor alogene, se face cu avizul instituțiilor de cercetare, în baza unor studii prin care se stabilesc condițiile de carantină și de control pentru evitarea periclitării speciilor locale.

Capitolul IV ORGANIZAREA ȘTIINȚIFICĂ PENTRU GESTIONAREA SECTORULUI ACVACULTURII

Articolul 11. Cercetare și avize științifice

La solicitarea administratorilor obiectivelor acvatice piscicole, instituțiile științifice din domeniu efectuează activități de cercetare-dezvoltare în domeniul ihtiopatologic și elaborează avize științifice și recomandări pentru administratorii responsabili în gestionarea și conservarea heleșteilor. Aceste recomandări pot include măsuri de gestionare a bolilor, practici de management al habitatului și alte acțiuni pentru protejarea sănătății ecosistemelor acvatice.

Articolul 12. Activitățile instituțiilor de cercetare

(1) Instituțiile științifice din domeniu în parteneriat cu asociațiile de profil/organizațiile profesionale din sector, elaborează programe de cercetare inovare și consiliere științifică în domeniu, pentru completarea și dezvoltarea fondului genetic piscicol prin aplicarea următoarelor măsuri:

- a) perfecționarea speciilor, liniilor și crosurilor existente;
- b) crearea și implementarea speciilor noi de pește în producere;
- c) crearea loturilor de reproducători pentru cultivarea în condiții de heleșteie;
- d) valorificarea și testarea unor noi obiecte de acvacultură (pește, crustacee, moluște), aprobate prealabil în cadrul Consiliului ihtiologic;
- e) elaborarea și adaptarea tehnologiilor moderne;
- f) monitorizarea stocurilor de specii economic valoroși, rare și periclitate;
- g) îmbunătățirea potențialului bioproductiv al corpurilor de apă;
- h) elaborarea metodelor biologice de combatere a vegetației acvatice excesive, inclusiv utilizarea metodelor inofensive de profilaxie și tratament pentru protecția produselor pescărești;
- i) dezvoltarea direcțiilor prioritare noi în acvacultură – sturionicultură, salmonicultură, esocicultură, siluricultură, sandrocultură și crearea loturilor viabile de reproducători.

(2) Instituțiile științifice vor coordona programele de cercetare, inovare și consiliere științifică cu autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură.

Capitolul V

ORGANIZAREA PIETEI PRODUSELOR PESCĂREȘTI ȘI DE ACVACULTURĂ

Secțiunea 1

Principii generale

Articolul 13. Acțiuni și măsuri întreprinse

(1) Autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură și autoritatea responsabilă pentru controlul siguranței alimentelor, conform competențelor, instituie organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură, prevăzute în anexă, prin întreprinderea următoarelor măsuri:

- a) organizarea sectorului prin formarea organizațiilor profesionale;
- b) monitorizarea aplicării planurilor de producție și de comercializare a produselor pescărești și de acvacultură;
- c) monitorizarea respectării standardelor de piață, privind calitatea produselor pescărești și de acvacultură pe toată durata procesului de comercializare;
- d) asigurarea informării corespunzătoare a consumatorilor, în special privind natura produsului;
- e) promovarea prelucrării produselor pescărești și de acvacultură;
- f) monitorizarea respectării normelor concurențiale;
- g) monitorizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură.

Articolul 14. Măsuri întreprinse de autoritățile administrației publice locale

Autoritățile administrației publice locale în comun cu organizațiile profesionale, sprijină dezvoltarea pieței produselor pescărești și de acvacultură la nivel local, cu respectarea măsurilor privind comercializarea și prelucrarea produselor obținute din pescuit și acvacultură stabilite de autoritatea responsabilă pentru controlul siguranței alimentelor și alte autorități publice centrale responsabile de activitatea sectorului.

Secțiunea a 2-a

Organizarea sectorului acvaculturii

Articolul 15. Formarea organizațiilor de producători

(1) Pentru organizarea sectorului, autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură promovează asocierea producătorilor din sectorul acvaculturii în organizații de producători și întreprinde măsuri pentru recunoașterea acestora, în conformitate cu secțiunea a 3-a.

(2) La instituirea organizațiilor de producători este luată în considerare situația specifică de dezvoltare a micilor producători.

Articolul 16. Obiectivele organizațiilor de producători

(1) Organizațiile de producători din sectorul acvaculturii urmăresc următoarele obiective:

- a) consolidarea cooperării între producătorii din sector;

b) promovarea desfășurării unor activități viabile și sustenabile, în deplină conformitate cu politica sectorială și crearea unor oportunități de dezvoltare în deplină conformitate cu legislația de mediu și politica socială;

c) garantarea conformității activităților desfășurate de membrii lor cu programele sectoriale naționale;

d) asigurarea reducerii impactului negativ asupra ecosistemelor acvatice, prin promovarea utilizării în acvacultură a hranei pe bază de pește provenit din activități de pescuit sustenabile;

e) asigurarea sustenabilității întreprinderilor, promovarea gestionării responsabile a resurselor naturale și asigurarea bunăstării animalelor de acvacultură;

f) dezvoltarea programelor și inițiativelor care sprijină accesul membrilor la piețele locale, regionale și internaționale;

g) îmbunătățirea rentabilității economice;

h) stabilizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură;

i) promovarea unor standarde înalte de viață în zonele rurale, prin asigurarea sectorului cu forțe de muncă.

(2) Organizațiile de producători pot urmări și alte obiective, cu titlu complementar.

Articolul 17. Măsuri întreprinse de organizațiile de producători

(1) Pentru ași atinge obiectivele stabilite, organizațiile de producători:

a) promovează măsuri pentru ajustarea producției la cerințele pieței;

b) dirijează oferta pieței cu producția membrilor lor într-un mod nediscriminatoriu, prin utilizarea aplicării denumirilor de origine, a standardelor de calitate, a denumirilor geografice, a specialităților tradiționale garantate și a meritelor de sustenabilitate;

c) asigură conformitatea activităților desfășurate de membrii lor cu normele stabilite în regulamentul organizațiilor de producători;

d) promovează programe de formare profesională și de cooperare pentru a încuraja tinerii să activeze în acest sector;

e) promovează utilizarea tehnologiilor moderne pentru promovarea produselor pe piață;

f) facilitează accesul consumatorilor la informațiile corespunzătoare.

(2) Organizațiile de producători urmează să:

a) promoveze activitățile de acvacultură sustenabile, în special în ceea ce privește protecția mediului, sănătatea și bunăstarea produselor cultivate;

b) colecteze informații privind cantitățile de pește produs și comercializat, inclusiv informații economice privind planificarea și comercializarea producției piscicole;

c) planifice activitățile membrilor lor;

d) susțină programele destinate pentru promovarea produselor membrilor lor;

e) organizeze și să gestioneze depozitarea temporară a produselor membrilor săi, în cazul surplusului acestora pe piață.

Articolul 18. Asociația organizațiilor de producători

(1) La inițiativa organizațiilor de producători recunoscute, autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură promovează asocierea acestora în asociații de organizații de producători.

(2) Dispozițiile aplicate organizațiilor de producători se aplică și asociațiilor organizațiilor de producători, cu excepția cazurilor în care există dispoziții contradictorii.

Articolul 19. Obiectivele asociației organizațiilor de producători

Asociația organizațiilor de producători urmărește obiectivele organizațiilor de producători:

- a) îndeplinite într-un mod mai eficient și mai durabil pentru oricare dintre obiectivele organizațiilor de producători participante, prevăzute la art. 16;
- b) coordonează dezvoltarea activităților de interes comun pentru organizațiile de producători participante.

Articolul 20. Înființarea organizațiilor interprofesionale

Autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură promovează asocierea operatorilor în organizații interprofesionale pentru reprezentarea intereselor acestora și întreprinde măsuri pentru recunoașterea acestor organizații, în conformitate cu secțiunea a 3-a.

Articolul 21. Obiectivele organizațiilor interprofesionale

Organizațiile interprofesionale optimizează coordonarea și condițiile introducerii pe piața a produselor pescărești și de acvacultură prin:

- a) promovarea produselor pescărești și de acvacultură;
- b) promovarea asigurării calității și siguranței produselor membrilor săi;
- c) promovarea programelor sectoriale de dezvoltare și susține cercetarea și inovarea sectorului;
- d) promovarea cooperării între diferite părți din industrie, inclusiv procesatori, distribuitori și comercianți;
- e) reprezentarea intereselor membrilor săi în fața autorităților publice și a altor organizații interesate.

Articolul 22. Măsuri aplicate de către organizațiile interprofesionale

Pentru a-și atinge obiectivele, organizațiile interprofesionale întreprind următoarele măsuri:

- a) elaborează și semnează contracte standard compatibile cu legislația națională;
- b) promovează produsele pescărești și de acvacultură într-un mod nediscriminatoriu, prin utilizarea certificării denumirilor de origine, a denumirilor geografice, tradiționale garantate și sustenabile;
- c) propune măsuri sustenabile pentru comercializarea produselor pescărești și de acvacultură;
- d) îmbunătățesc calitatea cunoștințelor membrilor, despre introducerea pe piață a produselor pescărești și de acvacultură, precum și transparența prețurilor acestora;
- e) desfășoară studii de piață și dezvoltă tehnici pentru funcționarea pieței, inclusiv prin utilizarea tehnologiilor informaționale și comunicațiilor, precum și culegerea de date socioeconomice;
- f) furnizează informații membrilor și studiază piața produselor pescărești și de acvacultură, necesară pentru a furniza o ofertă sustenabilă care să corespundă cerințelor pieței și așteptărilor consumatorilor în ceea ce privește cantitatea, calitatea și prețul;

g) promovează în rândul consumatorilor speciile de pește cu valori nutritive și gustative înalte;

h) întreprind măsuri pentru conformarea activităților membrilor acestora cu regulile stabilite de organizația interprofesională în cauză.

Secțiunea a 3-a

Recunoașterea

Articolul 23. Recunoașterea organizațiilor de producători

(1) Pe teritoriul Republicii Moldova sunt recunoscute ca organizații de producători toate grupurile de producători formate din producători de produse pescărești sau de acvacultură, conform prevederilor Legii nr. 312/2013 privind grupurile de producători agricoli și asociațiile acestora, care solicită o asemenea recunoaștere, cu condiția ca acestea:

a) respectă principiile prevăzute la art. 25 și normele adoptate pentru aplicarea acestora;

b) sunt active economic pe teritoriul Republicii Moldova, în special în ceea ce privește numărul de membri sau volumul producției comercializate;

c) au formă juridică de organizare și sediul pe teritoriul țării;

d) funcționează în baza normelor de concurență loială și stabilitate;

e) nu abuzează de o poziție dominantă pe piață;

f) dețin un sistem centralizat de contabilitate, facturare, înregistrare și urmărire cantitativă, calitativă și valorică a producției membrilor săi comercializată pe piață.

(2) Autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură emite prin Ordinul ministrului Agriculturii și Industriei Alimentare avizul de recunoaștere a organizației de producători și monitorizează funcționarea acestora.

Articolul 24. Recunoașterea organizațiilor interprofesionale

Autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură emite prin Ordinul ministrului Agriculturii și Industriei Alimentare avizul de recunoaștere a organizației interprofesionale create, cu condiția că aceasta:

a) respectă principiile de funcționare internă al organizațiilor interprofesionale și normele adoptate pentru aplicarea acestora;

b) prezintă date privind cantitățile de produse pescărești și de acvacultură comercializate pe piața internă și/sau externă, după caz;

c) nu sunt implicate în producția, prelucrarea sau comercializarea produselor pescărești și de acvacultură sau a produselor prelucrate din produse pescărești și de acvacultură;

d) statutul juridic, localizarea și adresa juridică sunt stabilite pe teritoriul Republicii Moldova;

e) sunt capabile să întrunească obiectivele organizațiilor interprofesionale;

f) țin cont de interesul consumatorilor;

g) nu creează impedimente în organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură;

h) respectă prevederile Legii concurenței nr. 183/2012.

Articolul 25. Funcționarea organizațiilor de producători și a organizațiilor interprofesionale

Funcționarea organizațiilor de producători și a organizațiilor interprofesionale se bazează pe următoarele principii:

a) respectarea de către membrii lor a regulilor adoptate de organizație în ceea ce privește exploatarea bazinelor deținute, producerea și comercializarea produselor pescărești;

b) nediscriminarea între membri, pe motive de naționalitate, sex, rasa, culoarea, origine etnică sau socială, caracteristici genetice, religie sau de orice altă natură;

c) perceperea unei contribuții financiare de la membrii lor pentru finanțarea organizației;

d) funcționarea democratică, care să le permită membrilor să verifice acțiunile organizației din care fac parte și deciziile acesteia;

e) impunerea sancțiunilor eficace, proporționale și cu efect de descurajare pentru nerespectarea obligațiilor prevăzute în normele interne ale organizației în cauză, în special în caz de neplată a contribuțiilor financiare;

f) definirea normelor privind admiterea de noi membri și retragerea titlului de membru;

g) definirea normelor bugetare necesare pentru gestionarea organizațiilor de producători și a organizațiilor interprofesionale.

Articolul 26. Revocarea recunoașterii organizațiilor de producători și organizațiilor interprofesionale

Autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură monitorizează activitățile organizațiilor de producători și organizațiilor interprofesionale, în scopul conformării și respectării condițiilor de recunoaștere prevăzute la art. 23 și art. 24. Recunoașterea este revocată în cazul în care se constată nerespectarea condițiilor de recunoaștere ca organizație de producători sau organizație interprofesională.

Articolul 27. Acte de punere în aplicare

Condițiile de recunoaștere sau de revocare a recunoașterii organizațiilor de producători și a organizațiilor interprofesionale sunt reglementate prin regulament aprobat de către Guvern.

Secțiunea a 4-a

Extinderea normelor

Articolul 28. Extinderea normelor organizațiilor de producători

(1) Autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură, la necesitate, adoptă, prin Ordinul ministrului Agriculturii și Industriei Alimentare, unele dintre acordurile, deciziile sau practicile convenite în cadrul unei organizații de producători ca fiind obligatorii și pentru alți producătorii care nu sunt membri ai organizației, cu condiția ca:

a) organizația de producători să activeze de cel puțin un an și să fie responsabilă pentru cel puțin 40% din cantitățile produselor comercializate în anul precedent, în zona în care se propune extinderea aplicării normelor;

b) organizația de producători să trimită o solicitare către autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură;

c) să respecte normele privind concurența de piață.

(2) Normele care urmează să fie extinse asupra producătorilor care nu sunt membri ai organizației la producătorii, se aplică pentru o perioadă cuprinsă între 60 de zile și 12 luni.

Articolul 29. Extinderea normelor organizațiilor interprofesionale

(1) La solicitarea organizațiilor interprofesionale recunoscute, autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură aprobă, prin ordin, unele dintre acordurile, deciziile sau practicile convenite în cadrul unei organizații interprofesionale ca fiind obligatorii pentru alți operatori care nu aparțin organizației, cu condiția ca:

a) organizația interprofesională să reprezinte cel puțin 65% din cel puțin două din următoarele activități: producerea, prelucrarea sau comercializarea produselor prelucrate din pește, pe parcursul anului precedent;

b) normele care urmează să fie extinse, să nu afecteze alți operatori care activează în acest domeniu.

(2) Extinderea normelor sunt declarate obligatorii pe o perioadă de cel mult trei ani, fără a aduce atingere art. 30 alin. (3).

Articolul 30. Autorizarea extinderii normelor obligatorii

(1) Organizațiile de producători sau organizației interprofesionale recunoscute, pot solicita autorității administrației publice centrale pentru agricultură să aprobe, prin ordin, drept obligatorii unele dintre acordurile, deciziile sau practicile convenite pe o perioadă determinată, pentru toți operatorii, indiferent dacă aceștia sunt persoane fizice sau juridice, care nu aparțin Organizațiilor respective, în măsura în care aceste acorduri, decizii sau practici sunt în interesul public și cu condiția ca să respecte:

a) dispozițiile prevăzute la art. 28 și 29;

b) normele concurențiale prevăzute de Legea concurenței nr. 183/2012;

c) extinderea să nu afecteze activitatea pieței produselor pescărești și de acvacultură.

(2) În termen de o lună de la solicitarea primită de la organizația respectivă, autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură autorizează sau refuză extinderea aplicării normelor, informând organizația de producători în această privință. Dacă nu a fost luată o decizie în termen de o lună de la primirea solicitării se consideră că extinderea normelor a fost autorizată.

(3) Extinderea normelor obligatorii pot fi aplicate în continuare, după expirarea perioadei inițiale, fără reînnoirea autorizației, cu condiția ca organizația de producători să notifice autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură cu cel puțin o lună înainte de expirarea perioadei inițiale, cu solicitarea unei perioade suplimentare, care nu va depăși perioada inițială.

Articolul 31. Retragerea autorizației

Autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură monitorizează și retrage autorizația pentru extinderea normelor declarate obligatorii pentru toți

producătorii, din una sau mai multe zone, dacă se constată că una dintre condițiile prevăzute la art. 28 – 29 nu este respectată de producători.

Articolul 32. Aplicarea taxelor de extindere a normelor

La extinderea normelor organizației de producători sau organizației interprofesionale pentru alți operatori care nu aparțin acestora, organizațiile decid dacă aceștia datorează organizației de producători sau organizației interprofesionale echivalentul tuturor sau al unei părți din costurile suportate de către membri în urma aplicării normelor extinse asupra nemembrilor.

Articolul 33. Acte de punere în aplicare

Formatul și condițiile de autorizare a extinderii normelor declarate obligatorii pentru toți producătorii din una sau mai multe zone, sunt aprobate de Guvern.

Secțiunea a 5-a

Planificarea și comercializarea producției

Articolul 34. Planificarea și comercializarea producției din acvacultură

(1) Fiecare organizație de producători prezintă anual spre aprobare un plan de producție și comercializare pentru cel puțin principalele specii pe care le produce.

(2) Planul de producere și comercializare a producției piscicole include:

- a) un program de producție pentru speciile cultivate în crescătorie;
- b) măsuri de marketing pentru adaptarea cantităților de pește produse la cerințele pieței;
- c) măsuri pentru realizarea obiectivelor organizației de producători;
- d) măsuri speciale pentru ajustarea ofertei de piață pentru speciile care au o cerință mai mică pe piață, pe parcursul anului;
- e) sancțiuni aplicabile membrilor care încalcă deciziile adoptate pentru punerea în aplicare a planului în cauză.

(3) Autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură aprobă planul de producție și comercializare, prezentat spre aprobare de către organizația de producători. Planul de producție și comercializare este pus în aplicare imediat după aprobare, de către organizația de producători în cauză și membrii acesteia.

(4) Organizațiile de producători pot revizui și completa planul de producție și comercializare după notificarea autorității administrației publice centrale pentru agricultură.

(5) Organizațiile de producători prezintă anual, până la data de 1 februarie, autorității administrației publice centrale pentru agricultură un raport privind îndeplinirea planului anual, care să includă:

- a) numărul membrilor;
- b) cantitățile de pește produse per specie;
- c) cantitățile de produse procesate;
- d) cantitățile de pește comercializate pe piața internă/externă.

(6) Autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură monitorizează îndeplinirea obligațiilor prevăzute în prezentul articol și veridicitatea informației prezentată de către organizațiile de producători.

Articolul 35. Acte de punere în aplicare

Autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură aprobă, prin ordin intern, formatul și structura planului de producere și comercializare a produselor pescărești.

Secțiunea a 6-a

Consolidarea pieței produselor de acvacultură

Articolul 36. Mecanismul de stocare

Pentru a preveni pierderile producătorilor, în cazul destabilizării pieței produselor pescărești și de acvacultură, organizațiile de producători din sectorul acvaculturii beneficiază de sprijin financiar pentru stocarea și depozitarea temporară a produselor încadrate la codul NC 0302, astfel cum sunt enumerate în anexă, cu condiția ca:

- a) produsele să fie introduse pe piață de organizațiile de producători;
- b) produsele să întrunească standardele de piață și cerințele de calitate pentru consumul uman;
- c) produsele să fie prelucrate și stocate în rezervoare, containere, în instalații amplasate pe uscat, prin congelare, sărare, uscare, marinare sau, dacă este cazul, prin fierbere și pasteurizare, indiferent dacă produsele sunt sau nu filetate, tăiate sau, după caz, decapitate;
- d) produsele de acvacultură vii, să nu fie stocate;
- e) produsele să fie reintroduse pe piață pentru consumul uman după o etapă ulterioară de prelucrare;
- f) produsele să rămână stocate minimum cinci zile, la temperatura corespunzătoare fiecărui produs, pentru a păstra siguranța și calitatea acestora.

Articolul 37. Prețul declanșării mecanismul de stocare

(1) Organizațiile de producători, la începutul fiecărui an, propun individual prețul declanșării mecanismului de stocare pentru produsele enumerate la codul NC 0302, din anexă.

(2) Prețul declanșării mecanismului de stocare nu trebuie să depășească 80% din prețul mediu ponderat înregistrat pentru produsul respectiv în zona de activitate a organizației de producători în cauză, pe durata celor trei ani dinaintea anului pentru care se stabilește prețul de declanșare.

(3) La stabilirea prețului de declanșare se ține cont de:

- a) tendințele creșterii producției și ale cererii pe piață ale acesteia;
- b) stabilitatea sau fluctuația prețurilor de piață;
- c) veniturile producătorilor;
- d) interesele consumatorilor.

(4) După examinarea propunerilor înaintate de organizațiile de producători recunoscute teritorial, sunt stabilite prețurile de declanșare aplicate organizațiilor de producători. Aceste prețuri sunt stabilite în baza criteriilor menționate la alin. (2) și (3). Prețurile sunt făcute publice.

Articolul 38. Acte de punere în aplicare a mecanismului de stocare

Autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură aprobă, prin ordin intern, punerea în aplicare a mecanismului de stocare și formatul declanșării prețurilor de stocare.

Capitolul VI

STANDARDE DE PIAȚĂ

Articolul 39. Aplicarea standardelor de piață pentru comercializarea produselor pescărești și de acvacultură

(1) Pentru comercializarea produselor pescărești și de acvacultură, autoritatea responsabilă pentru controlul siguranței alimentelor publică pe pagina oficială lista denumirilor comerciale acceptate pe teritoriul Republicii Moldova. Lista cuprinde:

1) denumirea științifică a fiecărei specii, în conformitate cu sistemul de informații FishBase sau conform bazei de date ASFIS a Organizației pentru Alimentație și Agricultură (FAO);

2) denumirea comercială:

a) denumirea speciei în limba română;

b) dacă este cazul, orice altă denumire sau alte denumiri acceptate sau permise la nivel local;

c) poate purta denumirea de „pește” orice specie de pește care constituie un ingredient al altui produs alimentar, cu condiția ca denumirea și prezentarea acestui produs să nu facă referire la o specie anume de pește.

(2) Produsele pescărești și de acvacultură, enumerate în anexă, sunt introduse pe piață conform standardelor de piață prevăzute de legislația națională, indiferent de originea acestora.

(3) Standardele de piață stabilesc: calitatea, dimensiunea, greutatea, ambalarea, prezentarea sau etichetarea produselor, în special:

a) dimensiunile minime, ținând cont de cele mai bune avize științifice disponibile;

b) specificațiile produselor conservate în conformitate cu cerințele legislației naționale;

c) codul de răspuns rapid (QR), utilizat la etichetarea produselor, care prezintă toate informațiile despre produsele introduse pe piață.

(4) Alin. (1) și (2) se aplică fără a aduce atingere prevederilor:

a) Legii nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor;

b) Legii nr. 279/2017 privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare;

c) Legii nr. 296/2017 privind cerințele generale de igienă a produselor alimentare.

Articolul 40. Respectarea standardelor de piață

(1) Produsele de acvacultură destinate consumului uman sunt introduse pe piață în conformitate cu standardele prevăzute la art. 39, cu excepția cantităților mici comercializate direct după capturare către consumatori, cu condiția ca valoarea

acestora să nu depășească, pe zi, suma de 25% din salariul minim lunar pe economie stabilit pentru anul în curs.

(2) Produsele care nu întrunesc standardele de piață, prevăzute la art. 39, sunt utilizate în alte scopuri decât consumul uman direct, inclusiv producerea hranei pentru pești, uleiului de pește, hranei pentru animalele de companie, aditivilor alimentari, produselor farmaceutice sau cosmetice.

Capitolul VII

NORME CONCURENȚIALE

Articolul 41. Aplicarea normelor legislației concurențiale

(1) Pentru contracararea practicilor anticoncurențiale și prevenirea concurenței neloiale, piața produselor pescărești și de acvacultură va fi organizată în concordanță cu normele prevăzute de Legea concurenței nr. 183/2012, asigurând astfel un mediu concurențial corect și echitabil în acest sector.

(2) Autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură întreprinde măsurile necesare pentru prevenirea practicilor anticoncurențiale în organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură, având ca scop menținerea sau restabilirea unui mediu concurențial normal în acest sector.

Articolul 42. Excepții aplicării normelor concurențiale

(1) Fără a aduce atingere art. 41, nu se aplică normele concurențiale prevăzute la art. 5 alin. (1) din Legea concurenței nr. 183/2012, acordurilor, deciziilor și practicilor organizațiilor de producători din sectorul acvaculturii, care:

- 1) sunt necesare pentru:
 - a) asigurarea dezvoltării raționale a producției de pește, precum și utilizarea optimă a forței de muncă;
 - b) asigurarea unui nivel de trai echitabil persoanelor antrenate în exploatațiile pentru producerea peștelui și produselor pescărești;
 - c) stabilizarea piețelor;
 - d) garantarea siguranței aprovizionării pieței cu produsele piscicole solicitate;
 - e) stabilirea unor prețuri rezonabile de livrare către consumatori.
- 2) nu implică nicio obligație de a percepe prețuri identice;
- 3) nu duc la vreo formă de separare a pieței;
- 4) nu exclud concurența;
- 5) nu denaturează aplicarea concurenței de piață pentru o cantitate substanțială a produselor în cauză.

(2) Fără a aduce atingere art. 41, art. 5 alin. (1) din Legea concurenței nr. 183/2012 nu se aplică acordurilor, deciziilor și practicilor organizațiilor interprofesionale care:

- 1) sunt necesare pentru:
 - a) creșterea productivității prin promovarea progresului tehnic, prin asigurarea dezvoltării raționale a producției piscicole, precum și prin utilizarea optimă a factorilor de producție și, în special, a forței de muncă;
 - b) asigurarea unui nivel de trai echitabil pentru populație, în special prin majorarea venitului individual al lucrătorilor din agricultură;

- c) consolidarea pieței produselor pescărești;
 - d) garantarea aprovizionării cu produse pescărești;
 - e) asigurarea unor prețuri rezonabile de livrare către consumatori.
- 2) nu implică nici o obligație de a aplica un preț fix;
 - 3) nu susțin împărțirea piețelor sub nicio formă;
 - 4) să nu aplice condiții diferite tranzacțiilor echivalente cu alți parteneri comerciali, plasându-i astfel într-un dezavantaj competitiv;
 - 5) nu practică abuzul poziției dominante asupra unei cantități substanțiale a produselor în cauză;
 - 6) nu denaturează concurența în moduri care nu sunt esențiale pentru realizarea obiectivelor politicii sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură.

Capitolul VIII

MĂSURI APLICABILE PIEȚEI PRODUSELOR PESCĂREȘTI ȘI DE ACVACULTURĂ

Articolul 43. Studii și analize de piață

Autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură:

- a) culege, analizează și diseminează informații privind piața produselor pescărești și de acvacultură;
- b) oferă sprijin practic organizațiilor de producători și organizațiilor interprofesionale în scopul unei mai bune coordonări a informațiilor între producători și operatori;
- c) desfășoară periodic anchete privind valoarea de piață a produselor pescărești și de acvacultură pe piața internă și/sau externă, de-a lungul lanțului de aprovizionare și efectuează analize cu privire la tendințele pieței;
- d) efectuează studii de piață ad-hoc și elaborează metodologii privind modul de stabilire a prețurilor;
- e) pune la dispoziția părților interesate și a publicului larg, într-un mod accesibil și ușor de înțeles, informații cu privire la piața produselor pescărești și de acvacultură.

Articolul 44. Măsuri întreprinse de autoritatea responsabilă pentru controlul siguranței alimentelor

Autoritatea responsabilă pentru controlul siguranței alimentelor monitorizează introducerea pe piață a produselor pescărești și de acvacultură și stabilește măsuri privind:

- a) respectarea standardelor de calitate a produselor pe toată durata procesului de comercializare, pentru a asigura transparența pe piață și pentru a face posibilă informarea corespunzătoare a consumatorilor, în special în ceea ce privește natura produsului;
- b) respectarea normelor privind comercializarea produselor pescărești în concordanță cu normele de sănătate și protecție a resurselor acvatice vii;

c) certificarea produsele pescărești și de acvacultură, în vederea introducerii lor pe piața, în conformitate cu prevederile Legii nr. 221/2007 privind activitatea sanitară veterinară;

d) desfășurarea programelor de educație și informare pentru producători, procesatori, comercianți și consumatori cu privire la regulile și standardele aplicabile în domeniul siguranței alimentare și igienei produselor pescărești și de acvacultură;

e) colaborarea cu alte agenții naționale și internaționale pentru schimbul de informații, experiență și bune practici în domeniul siguranței alimentare și organizării pieței produselor pescărești și de acvacultură.

Capitolul IX

CONSILIILE CONSULTATIVE SECTORIALE

Articolul 45. Crearea consiliilor consultative

(1) Se instituie consilii consultative naționale, specifice fiecărui domeniu de competență, după cum urmează:

- a) Consiliu consultativ pentru producerea peștelui;
- b) Consiliu consultativ pentru prelucrarea peștelui și produselor pescărești
- c) Consiliu consultativ pentru organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură.

(2) Statutul și Regulamentul de funcționare al consiliilor consultative sunt aprobate prin ordin intern și trebuie să fie respectate de membrii acestora.

Articolul 46. Sarcinile consiliilor consultative

Consiliile consultative au următoarele obligațiuni:

a) prezintă autorității administrației publice centrale pentru agricultură recomandări și sugestii privind organizarea sectorului acvaculturii și a pieței produselor pescărești și de acvacultură, participă la elaborarea documentelor de politici sectoriale și prezintă propuneri și recomandări pentru simplificarea normelor privind gestionarea sectorului;

b) informează autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură cu privire la problemele socioeconomice din sector și propune soluții pentru depășirea acestora;

c) contribuie la colectarea, furnizarea și examinarea datelor din sub-sectoarele de producere și prelucrare, importul și exportul produselor prelucrate.

Articolul 47. Componența consiliilor consultative

(1) Consiliile consultative sunt compuse din:

- a) organizații care reprezintă sectorul acvaculturii;
- b) organizații care reprezintă operatorii din sectorul de prelucrare și comercializare a produselor pescărești și de acvacultură;
- c) reprezentanți ai instituțiilor științifice;

d) alte grupuri de interese afectate de politica sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură (organizații pentru protecția mediului, grupuri de consumatori).

(2) Fiecare consiliu consultativ este format dintr-un comitet executiv, membri și secretarul consiliului. Funcționarea acestora este prevăzută în Regulamentul de funcționare al consiliilor consultative.

Capitolul X

ASIGURAREA RESPECTĂRII NORMELOR

Articolul 48. Respectarea și monitorizarea aplicării normelor

Monitorizarea organizării pieței produselor pescărești și de acvacultură este asigurată printr-un sistem pentru prevenirea, descurajarea și eliminarea pescuitului ilegal, nedeclarat și nereglementat, aprobat de Guvern.

Articolul 49. Aplicarea sistemului pentru prevenirea și eliminarea pescuitului ilegal, nedeclarat și nereglementat

Prevenirea, descurajarea și eliminarea pescuitului ilegal, nedeclarat și nereglementat este organizat prin:

- a) cooperarea și coordonarea între organele de stat și agenții economici;
- b) utilizarea unui sistem comun pentru accesarea datelor actualizate și veridice, pentru monitorizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură, care include sub-sectoarele de producere, prelucrare, importul și reexportul produselor pescărești și de acvacultură;
- c) aplicarea unui cadru de control și inspecții pentru asigurarea respectării normelor;
- d) aplicarea unei strategii, bazată pe riscuri și axată pe verificarea încrucișată ale tuturor datelor relevante disponibile;
- e) dezvoltarea unei culturi pentru respectarea legislației, privind cooperarea în rândul operatorilor și crescătorilor de pește.

Articolul 50. Gestionarea și monitorizarea funcționării sistemului național pentru prevenirea, descurajarea și eliminarea pescuitului ilegal, nedeclarat și nereglementat

Autoritatea responsabilă pentru controlul siguranței alimentelor gestionează și monitorizează funcționarea sistemului național pentru prevenirea, descurajarea și eliminarea pescuitului ilegal, nedeclarat și nereglementat, și aplică sancțiuni pentru descurajarea încălcării legislației în domeniul organizării pieței produselor pescărești și de acvacultură.

Capitolul XI

INSTRUMENTE FINANCIARE

Articolul 51. Fondul pentru dezvoltarea sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești

(1) În scopul susținerii financiare a sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură se instituie Fondul pentru dezvoltarea sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești, ca parte integrantă a programelor de cheltuieli finanțate din bugetul de stat.

(2) Volumul Fondului pentru dezvoltarea sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești se aprobă prin legea anuală a bugetului de stat

în corespundere cu prevederile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014.

(3) Distribuirea/redistribuirea mijloacelor Fondului pentru dezvoltarea sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești este reglementată prin regulament aprobat de conducătorul autorității administrației publice centrale pentru agricultură.

Articolul 52. Direcțiile de utilizare a mijloacelor Fondului

Mijloacele Fondului pentru dezvoltarea sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești vor fi alocate pentru:

- 1) consolidarea și creșterea competitivității sectorului acvaculturii;
- 2) organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură, pentru:
 - a) organizarea și funcționarea organizațiilor de producători;
 - b) organizarea și funcționarea organizațiilor interprofesionale;
 - c) la necesitate, organizarea și funcționarea asociațiilor organizațiilor de producători;
- 3) alte activități pentru dezvoltarea sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură.

Articolul 53. Gestionarea mijloacelor Fondului

Mijloacele Fondului pentru dezvoltarea sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești sunt gestionate de autoritatea responsabilă de subvenționarea sectorului agricol și mediului rural.

Capitulul XII
DISPOZIȚII FINALE

Articolul 54. Intrarea în vigoare

- (1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea termenului de 18 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.
- (2) Guvernul, în termen de 12 luni de la data publicării prezentei legi:
 - a) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege și va asigura elaborarea actelor normative necesare pentru punerea în aplicare a acesteia;
 - b) va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea în conformitate a legislației naționale cu prevederile prezentei legi.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Igor GROSU

*la Legea privind politica sectorului acvaculturii
și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură*

**PRODUSE PESCĂREȘTI ȘI DE ACVACULTURĂ CARE FAC
OBIECTUL ORGANIZĂRII PIEȚEI DIN REPUBLICA MOLDOVA**

Codul NC		Denumirea produselor
a)	0301	Pești vii
	0302	Pește proaspăt sau refrigerat, cu excepția fileului de pește și a cărnii de pește de la poziția 0304
	0303	Pești congelați, cu excepția fileurilor de pește și a cărnii de pește de la poziția 0304
	0304	Fileuri de pește și carne de pește (chiar tocată), proaspete, refrigerate sau congelate
b)	0305	Pește, uscat, sărat sau în saramură; pește afumat, chiar fiert, înainte sau în timpul afumării;
c)	0306	Crustacee, atât decorticate, cât și nedecorticate, vii, proaspete, refrigerate, congelate, uscate, sărate sau în saramură; crustacee afumate, atât decorticate, cât și nedecorticate, atât fierte, cât și nefierte înainte sau în timpul afumării; crustacee nedecorticate, fierte în apă sau în aburi, chiar refrigerate, congelate, uscate, sărate sau în saramură; făină, pudră și aglomerate sub formă de pelete de crustacee, adecvate pentru consumul uman:
	0307	Moluște, separate sau nu de cochilie, vii, proaspete, refrigerate, congelate, uscate, sărate sau în saramură; moluște afumate, separate sau nu de cochilie, atât fierte, cât și nefierte înainte sau în timpul afumării; făină, pudră și aglomerate sub formă de pelete de moluște, adecvate pentru consumul uman:
d)	0511	Produse de origine animală, nedenumite și necuprinse în altă parte; animale moarte de la capitolul 01 sau 03, improprii alimentației umane:
	051191	– – Produse din pește sau din crustacee, din moluște sau din alte nevertebrate acvatice; animale moarte de la capitolul 03:
	0511 91 100	– – – Deșeuri de pește
	0511 91 900	– – Altele
e)		– Alge:
	1212 21 000	– – Adecvate pentru consumul uman
f)	1504	Grăsimi și uleiuri și fracțiunile acestora, de pește sau de mamifere marine, chiar rafinate, dar nemodificate chimic:
	1504 10	– Uleiuri din ficat de pește și fracțiunile acestora
	1504 20	– Grăsimi și uleiuri de pește și fracțiunile acestora, altele decât uleiurile din ficat de pește:
g)	1603 00	Extracte și sucuri de carne, de pește sau de crustacee, de moluște sau de alte nevertebrate acvatice:
h)	1604	Preparate și conserve din pește; caviar și înlocuitorii acestuia preparați din icre de pește:
i)	1605	Crustacee, moluște și alte nevertebrate acvatice, preparate sau conservate:
j)		
	1902 20	– Paste alimentare umplute (chiar fierte sau altfel preparate):

	1902 20 100	-- Care conțin pești, crustacee, moluște sau alte nevertebrate acvatice în proporție de peste 20% din greutate
k)	2301	Făină, pudră și aglomerate în formă de pelete, din carne, organe, pește sau crustacee, din moluște sau din alte nevertebrate acvatice, improprie alimentației umane; jumări:
	2301 20 000	-- Făină, pudră și aglomerate în formă de pelete, din pește sau din crustacee, din moluște sau din alte nevertebrate acvatice
l)	2309	Preparate de tipul celor folosite pentru hrana animalelor
	2309 90	-- Altele:
	ex 2309 90 100	-- Produse denumite „solubile” din pește sau din mamifere marine

**Notă de fundamentare la
proiectul de lege privind politica sectorului acvaculturii și organizarea pieței
produselor pescărești și de acvacultură**

1. Denumirea sau numele autorului și după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii cu privire la aprobarea proiectului de lege privind politica sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură a fost elaborat de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, în conformitate cu art. 31 alin. (1), (2) și (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii cu privire la aprobarea proiectului de lege privind politica sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură reflectă geneza Capitolului 13 - Pescuitul și politica maritimă - din Acordul de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană, precum și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Republica Moldova care nu are ieșire la mare, se confruntă atât cu provocări, cât și cu oportunități în sectorul acvaculturii, precum și în piața produselor pescărești și de acvacultură. În cazul în care o țară fără acces la mare este înconjurată de state vecine care practică pescuitul maritim, piața produselor pescărești este asigurată prin intermediul importurilor, contribuind la diversificarea și satisfacerea cererii populației și a sectorului de procesare cu materii prime necesare. Totuși, creșterea cantității de produse importate afectează negativ sectorul acvaculturii din Republica Moldova, generând obstacole în dezvoltarea fermelor piscicole și contribuind la dificultățile actuale ale acestui sector. Conform datelor statistice prezentate de BNS, în Republica Moldova în perioada ultimilor 10 ani au crescut cantitățile de pește importate, vis-à-vis de producția de pește internă, în mare parte aceasta constituie din resurse maritime, (vezi tabelul).

Dinamica producerii și importului de pește

Producția și consumul de pește	anii											
	2000	2008	2011	2013	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Producția piscicolă autohtonă, t	1745	7836	10135	10329	11202	12011	12083	12500	12680	12900	13900	14200
Import (pește viu), t	126,1	341,2	310,1	287,0	226,6	251,9	264,3	329,0	263,2	338,2	331,0	890,2

Totodată, în ultimii ani, s-au observat efectele negative ale factorilor climatici asupra bazinelor acvatice interne, conducând la scăderea volumului de apă în heleșteie, care sunt esențiale pentru creșterea și reproducerea peștelui. Această diminuare afectează capacitatea de producție a heleșteielor, generând insuficiențe în oferta de produse pescărești pentru consumatori și în materiile prime pentru sectorul de procesare. Utilizarea tehnologiilor învechite contribuie, de asemenea, la o productivitate redusă și la costuri de producție ridicate, făcând producția internă necompetitivă în comparație cu produsele importate din țările vecine. Această situație duce la venituri scăzute pentru fermierii din sectorul acvaculturii, creând dificultăți de reinvestire pentru îmbunătățirea practicilor de producție pentru a se conforma cerințelor UE.

Totodată, agenții economici recunosc importanța alinierii exploatațiilor la standardele Uniunii Europene și susțin necesitatea unor măsuri decisive pentru organizarea sectorului dar și a pieței produselor pescărești și de acvacultură.

Discrepanța actuală între situația sectorului acvaculturii din Republica Moldova și standardele europene este semnificativă, motiv pentru care este esențială modificarea legislației, aplicarea reformelor sectoriale și realizarea unor investiții semnificative în inovarea acestuia.

În urma celor relatate și în conformitate cu recomandările Comisiei Europene, reflectate în raportul din 8 noiembrie 2023, care subliniază necesitatea ca Moldova să-și consolideze capacitatea de dezvoltare, implementa și impune politica pescuitului și organizarea pieței produselor pescărești, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a inițiat procedura de transpunere a cadrului normativ prevăzut în Capitolul 13 - Pescuitul și politica maritimă - din Acordul de Asociere. Aceste acțiuni se materializează prin elaborarea proiectului de lege privind politica sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești, care constituie cadrul general primar și temei pentru alte măsuri care urmează să fie întreprinse în acest sens.

Proiectul de lege include măsuri ce urmează să fie întreprinse în sectorul acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură, care își propune:

- 1) consolidarea și creșterea competitivității sectorului acvaculturii;
- 2) exploatarea, refacerea și menținerea obiectivelor acvatice piscicole, prin popularea/repopularea acestora cu specii de pește productive, de o valoare mai mare, pentru obținerea unei producții piscicole competitive și de calitate;
- 3) organizarea funcționării sectorului acvaculturii prin prisma protecției de mediu sustenabile pe termen lung, într-o manieră consecventă cu obiectivele de realizare a beneficiilor economice, sociale și de ocupare a forței de muncă care contribuie la aprovizionarea populației cu produse din acvacultură;
- 4) organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură eficient, transparent, cu respectarea unor condiții concurențiale echitabile pentru toate produsele pescărești și de acvacultură;
- 5) remedierea deficiențelor legate de transparența și stabilitatea pieței produselor pescărești și de acvacultură pe întregul lanț de producție și procesare a peștelui;
- 6) crearea unor condiții viabile și competitive, din punct de vedere economic, pentru industria de prelucrare a peștelui și produselor piscicole;
- 7) promovarea diversificării produselor pescărești și de acvacultură și asigurarea unor condiții echitabile pentru toate produsele introduse pe piață.

Prin urmare, măsurile propuse în sector reprezintă un pas esențial pentru Republica Moldova în vederea preluării unor practici deja testate și aplicate cu succes în statele membre ale UE. Aceste măsuri nu doar că vor sprijini dezvoltarea sectorului acvaculturii și a pieței produselor pescărești, dar vor și asigura ca evoluția acestui sector să se realizeze într-o direcție stabilă și predictibilă, prevenind riscurile asociate cu o dezvoltare necontrolată sau insuficient reglementată, mai ales în contextul impactului tot mai accentuat al schimbărilor climatice.

Astfel, adoptarea la practicile și reglementările europene nu este doar o necesitate pentru asigurarea dezvoltării durabile a sectorului, ci și o oportunitate strategică pentru Republica Moldova de a-și consolida poziția pe piața globală, oferind produse de înaltă calitate, conform standardelor europene. Această aliniere va crea premisele necesare pentru atragerea investițiilor, pentru diversificarea producției și pentru creșterea exporturilor, contribuind în mod direct la dezvoltarea economică și la îmbunătățirea standardelor de viață ale populației.

Implementarea acestor inițiative nu doar că vor spori competitivitatea sectorului de acvacultură, dar și vor deschide noi oportunități pentru export, contribuind astfel la creșterea economică și dezvoltarea durabilă a sectorului vizat.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Politica sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură stabilește cadrul juridic general privind:

- a) organizarea și administrarea sectorului acvaculturii;
- b) organizarea cercetării științifice, dezvoltarea tehnologică și inovarea sectorului acvaculturii;
- c) organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură, prevăzute în anexă, comercializate pe piața Republicii Moldova;
- d) prevenirea, descurajarea și eliminarea pescuitului ilegal, nedeclarat și nereglementat (în continuare INN).

Principalele prevederi ale proiectului sunt:

Capitolul I. Dispoziții generale care stabilește:

- a) scopul și obiectivele generale, precum și a domeniului de aplicare al legii;
- b) principiile politicii sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură;
- c) noțiunile noi folosite în proiectul de lege.

Capitolul II Organizarea instituțională - stabilește competențele și autoritățile, instituțiile responsabile de implementarea și aplicarea legii.

Capitolul III Administrarea sectorului acvaculturii - stabilește, cele mai sustenabile măsuri care urmează să fie aplicate pentru organizarea sectorului acvaculturii, inclusiv și instituirea Registrului exploatațiilor piscicole, care este prevăzut pentru monitorizarea întreprinderilor pentru producerea peștelui.

Capitolul IV Organizarea științifică pentru gestionarea sectorului acvaculturii - stabilește măsuri care urmează să fie întreprinse de instituțiile de cercetare, pentru gestionarea sectorului.

Capitolul V Organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură - stabilește măsuri privind organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură prin:

- a) formarea organizațiilor de producători și asocierea organizațiilor de producători, precum și recunoașterea acestora;
- b) planificarea comercializării produselor pescărești și de acvacultură;
- c) consolidarea pieței produselor pescărești și de acvacultură.

Capitolul VI Standarde de piață – prevede măsuri aplicate pentru organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură, indiferent de originea acestora;

Capitolul VII Norme concurențiale – prevede măsuri concurențiale aplicate pentru prevenirea practicilor anticoncurențiale în organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură.

Capitolul VIII Măsuri aplicabile pieței produselor pescărești și de acvacultură – cuprinde măsuri care urmează să întreprindă Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură), Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (autoritatea responsabilă pentru controlul siguranței alimentelor), Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (autoritatea responsabilă de subvenționarea sectorului agricol și mediului rural) și Ministerul Mediului (autoritatea administrației publice centrale pentru protecția mediului) pentru organizarea pieței produselor pescărești.

Capitolul IX Consiliile consultative sectoriale – prevede formarea consiliilor consultative sectoriale, componența, funcționarea și finanțarea acestora.

Capitolul X Asigurarea respectării normelor – prevede instrumentele care urmează să fie aplicate pentru organizarea pieței produselor pescărești.

Capitolul XI Instrumente financiare – instrumentul pentru acordarea surselor financiare pentru următoarele măsuri:

- a) consolidarea și creșterea competitivității sectorului acvaculturii;
- b) organizarea sectorului prin formarea organizațiilor de producători, dar și alte activități pentru dezvoltarea sectorului.

Capitolul XII Dispoziții finale – cuprinde perioada implementării măsurilor prevăzute de lege și măsurile care urmează să fie întreprinse pentru aplicarea legii.

Prezentul proiect de lege urmărește consolidarea cadrului instituțional și crearea unor condiții organizatorice și economico-juridice favorabile pentru dezvoltarea durabilă a sectorului. Aceasta va permite nu doar funcționarea eficientă și competitivă a sectorului, dar și adaptarea la provocările actuale, cum ar fi impactul schimbărilor climatice, necesitatea alinierii la standardele europene și cerințele pieței internaționale. Prin aceste măsuri, proiectul de lege va sprijini dezvoltarea pe termen lung a sectorului, asigurându-i stabilitatea și creșterea sustenabilă.

3.2. *Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare - nu se aplică.*

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Prezentul proiect stabilește prevederi generale și teme pentru alte acte de aplicare a prevederilor din proiectul de Lege, care urmează să fie aprobate de Guvern sau prin ordine interne ale instituțiilor de profil. Astfel, pentru implementarea politicii sectorului

acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură, vor fi întreprinse următoarele măsuri:

1) Instituirea unui sistem național pentru prevenirea, descurajarea și eliminarea pescuitului ilegal, nedeclarat și nereglementat;

2) Instituirea unui cadru pentru colectarea, gestionarea și utilizarea datelor din sectorul acvaculturii;

3) Elaborarea și punerea în aplicare a planurilor de producție și de comercializare a produselor pescărești și de acvacultură;

4) Elaborarea și punerea în aplicare a Regulamentului pentru recunoașterea organizațiilor de producători, precum și alte măsuri care urmează să fie întreprinse pentru organizarea sectorului acvaculturii și pentru preluarea acquis-ului UE prevăzut de Capitolul 13, Pescuitul și politica maritimă, din Acordul de Asociere.

4.2. *Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative*

Costul tuturor măsurilor care urmează să fie întreprinse în perioada 2024-2030 va fi prevăzut în notele de fundamentare ale proiectelor propuse spre promovare, ținând cont că ne aflăm în etapa inițială de transpunere a legislației în domeniul acvaculturii și organizării pieței produselor pescărești și de acvacultură.

Totodată, menționăm că proiectul de lege prevede instituirea Fondului pentru dezvoltarea acvaculturii și pieței produselor pescărești, destinat susținerii sectorului acvaculturii și organizării pieței produselor pescărești și de acvacultură. Fondul va fi instituit pentru o perioadă de 5 ani, iar mecanismul și sursele financiare prevăzute pentru acesta vor fi reflectate în proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind Fondul pentru dezvoltarea acvaculturii și pieței produselor pescărești. Acest proiect urmează să fie propus spre promovare după adoptarea și publicarea Legii privind politica sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură.

Pentru gestionarea Fondului, va fi creat un Serviciu în cadrul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA), care va avea funcție de control, audit și proceduri de raportare. Ca urmare, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare va iniția un proiect de modificare a Hotărârii Guvernului nr. 20/2019 privind reorganizarea Instituției Publice „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură”.

Sursele totale necesare din bugetul de stat pentru formarea unui Serviciu în cadrul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, precum și pentru alte cheltuieli de gestionare a Fondului pentru Dezvoltarea Acvaculturii și Pieței Produselor Pescărești, se ridică la aproximativ 1,1 milioane lei, pentru:

- remunerarea muncii angajaților conform țărilor - 654 000,00 lei;
- contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii- 177 306,00 lei;
- formare profesională (3 angajați x 2000 lei cursul X 2 semestre) – 12 000,00 lei;
- procurări pentru asigurarea locului de muncă (calculatoare 3 buc x 15000 lei= 45000,00, imprimante 2 buc x 12500,00 lei= 25000,00 lei, mese și fotolii pentru 3 locuri = 90 000,00 lei, materialelor de uz gospodăresc și rechizitelor de birou =60000,00 lei) = 207 000,00 lei;
- oficiu (birouri – 2) – lipsă de spațiu, estimativ 35000,00 lei.

Ulterior, costurile anuale de gestionare a fondului pot varia de la un an la altul, în funcție de nivelul salariilor, de costul formării și pregătirii personalului, precum și de alte cheltuieli administrative și logistice asociate cu activitatea Serviciului.

4.3. *Impactul asupra sectorului privat*

Impactul adoptării actului normativ propus pentru sectorul privat va fi unul benefic, fiind orientat spre revitalizarea unui sector economic care în prezent este mai mult o activitate tenebră decât una transparentă și care aduce profituri pentru un cerc îngust de persoane, care beneficiază de lipsa reglementărilor din sector. Dezvoltarea armonioasă și multilaterală a sectorului acvaculturii în țara noastră va aduce beneficii economice și sociale pentru mai multe categorii de cetățeni, așa cum sunt: mediul de afaceri - prin cunoașterea clară a regulilor de activitate, ceea ce le va da posibilitatea să desfășoare o activitate transparentă, profitabilă și de lungă durată; autoritățile de supraveghere și control - prin monitorizarea eficientă a activității mediului de afaceri, prin care se va asigura sănătatea și bunăstarea animalelor, calitatea și inofensivitatea produselor de acvacultură și nu în ultimul rând - veniturile la bugetul public național și bugetele locale, prin achitarea de taxe și impozite dintr-un volum mult mai mare de producție în comparație cu cel reflectat în prezent; cetățenii, în calitate de consumatori ai produselor de acvacultură, la fel sunt beneficiari ai intervenției statului, cărora le va fi puse la dispoziție produse calitative, inofensive și suficiente pentru a satisface necesitățile de consum, din producție autohtonă.

4.4. *Impactul social*

4.4.1. *Impactul asupra datelor cu caracter personal* - nu se aplică

4.4.2. *Impactul asupra echității și egalității de gen* - nu se aplică

4.5. *Impactul asupra mediului*

La fel ca și în cazul impactului asupra sectorului privat, impactul asupra mediului va fi unul pozitiv, având în vedere faptul că o activitate transparentă a mediului de afaceri presupune respectarea normelor impuse atât la utilizarea substanțelor chimice și medicamentoase pentru stimularea proceselor, menținerea stării sanitare în exploatațile piscicole și prevenirea și tratarea maladiilor, dar și a normelor de biodiversitate în bazinele acvatice ale Republicii Moldova. Astfel, prin desfășurarea unei activități corecte de producere a peștelui și altor organisme acvatice, va fi îmbunătățită atât calitatea apei în hidrosfera țării, cât și vor fi create condiții pentru conservarea resurselor genetice acvatice și dezvoltarea mai multor specii de hidrobionți, care în prezent sunt sub risc de dispariție în țara noastră.

4.6. *Alte impacturi și informații relevante* - nu se aplică

5. Compatibilitatea proiectului actului normative cu legislația UE

5.1. *Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională*

Măsura propusă în prezentul proiect, transpune parțial:
Regulamentul (UE) nr. 1379/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind organizarea comună a piețelor în sectorul produselor pescărești și de acvacultură, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1184/2006 și (CE) nr. 1224/2009 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 104/2000 al Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 354 din 28 decembrie, 2013, CELEX: 32013R1379, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2020/560 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 aprilie 2020 de modificare a Regulamentelor (UE) nr.

508/2014 și (UE) nr. 1379/2013 în ceea ce privește măsurile specifice de atenuare a impactului epidemiei de COVID-19 în sectorul pescuitului și acvaculturii;

Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind politica comună în domeniul pescuitului, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1954/2003 și (CE) nr. 1224/2009 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 2371/2002 și (CE) nr. 639/2004 ale Consiliului și a Deciziei 2004/585/CE a Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 354 din 28 decembrie, 2013, CELEX: 32013R1380, astfel cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2022/2495 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 decembrie 2022.

Gradul de compatibilitate a actelor UE cu proiectul în cauză este reflectat în tabelele de concordanță elaborate conform prevederilor Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene aprobat prin Hotărârea de Guvern nr.1171/2018.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE - urmare adoptării legii privind politica sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură aceasta va servi drept temei legal pentru promovarea mai multor acte normative de implementare a legii, prin transpunerea unui șir de acte normative europene, cum ar fi: Regulamentul (CE) nr. 1005/2008 al Consiliului din 29 septembrie 2008 de instituire a unui sistem comunitar pentru prevenirea, descurajarea și eliminarea pescuitului ilegal, nedeclarat și nereglementat, de modificare a Regulamentelor (CEE) nr. 2847/93, (CE) nr. 1936/2001 și (CE) nr. 601/2004 și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 1093/94 și (CE) nr. 1447/1999, Regulamentul (CE) nr. 762/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iulie 2008 privind transmiterea de către statele membre a statisticilor în domeniul acvaculturii și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 788/96 al Consiliului, Regulamentul (UE) 2021/1139 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 iulie 2021 de instituire a Fondului european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1004 și altele.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind consultarea publică a proiectului și nota informativă, este publicat pe pagina web a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare www.maia.gov.md și pe www.particip.gov.md.

Totodată, în conformitate cu pct. 170 și 190 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, și conform deciziilor luate în ședința secretarilor generali din data de 4 decembrie 2023, proiectul de lege privind politica în domeniul pescuitului și acvaculturii (număr unic 1061/MAIA/2023), a fost remis la avizare/consultare cu următoarele instituții publice:

1. Ministerul Finanțelor;
2. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării;
3. Ministerul Sănătății;
4. Ministerul Mediului;
5. Biroul pentru integrare europeană;

6. Ministerul Energiei;
7. Ministerul Muncii și Protecției Social;
8. Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (inclusiv Agenția Navală);
9. Ministerul Afacerilor Interne;
10. Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor;
11. Academia de Științe a Moldovei;
12. Consiliul Concurenței;
13. Agenția Proprietății Publice;
14. Congresul Autorităților Locale din Moldova.

După definitivarea etapei de avizare, proiectul a fost modificat conform obiecțiilor și recomandărilor acestora, fiind elaborată Sinteza obiecțiilor și propunerilor autorităților publice. În data 30.01.2024 prin scrisoarea cu numărul 05-07/261, proiectul nominalizat și materialele conexe au fost remise către instituțiile de resort pentru avizare repetată. Urmare avizării repetate, în proiect au fost operate unele modificări conform recomandărilor Ministerului Justiției, Congresului Autorităților Locale, Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării și Consiliului Concurenței. Totodată, pentru o mai bună aplicare, proiectul a fost consultat cu expertul Programului de Cooperare Bilaterală, specialist în pescuit și acvacultură.

Urmare consultării proiectului, expertul a recomandat excluderea din proiectul de lege a prevederilor care vizau organizarea pescuitului maritim și măsurile aplicate navelor de pescuit, din considerentul că Republica Moldova fiind o țară fără ieșire la mare, care nu dispune și nu a dispus istoric de cote pentru pescuit maritim, măsurile nu vor putea fi aplicate pe teritoriul Republicii Moldova. Ca urmare celor recomandate de expert proiectul a fost revizuit, și în concordanță cu alin. (7) art. 32, alin. (6) art. 34, din Legea 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul reconsiderat a fost remis către instituțiile de resort pentru avizare suplimentară, după care a fost întocmită Sinteza obiecțiilor și propunerilor autorităților publice.

Totodată, menționăm că, la etapa de avizare au fost înregistrate divergențe conceptuale pe marginea textului proiectului de lege cu Ministerul Finanțelor, pe subiectul finanțării sectorului acvaculturii, modul, sursa de finanțare și entitatea care va gestiona sursele acordate pentru sectorul acvaculturii, dar și cu Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, pe subiectul organizării pescuitului maritim, accesarea cotelor în zonele maritime.

În data de 14.06.2024 a fost organizată o ședință comună cu reprezentanții MF și MIDR, în vederea discutării divergențelor pe marginea textului proiectului de lege (Procesul-verbal nr. 1 se atașează la dosar).

În urma recomandării Ministerului Finanțelor, proiectul a fost modificat și remis pentru consultare către Ministerul Finanțelor și Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale. Obiecțiile și recomandările acestor instituții au fost incluse în Tabelul de sinteză anexat.

Totodată, menționăm că, urmare neacceptării a unor obiecții, Cancelaria de Stat a solicitat organizarea unei ședințe comune cu MF și MIDR, pentru a se ajunge la un consens pe subiectele:

- revizuirea numărului de persoane, în cadrul AIPA, prevăzute pentru administrarea Fondului pentru dezvoltarea sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești;

- includerea în proiectul de lege a prevederilor ce vizează autorizarea navelor de pescuit maritim.

Astfel, în data de 24.09.2024 la solicitarea instituțiilor implicate, MAIA a organizat o ședință (online) cu instituțiile implicate, pentru a se ajunge la un consens pe subiectele sus menționate (Procesul-verbal nr. 2 se atașează la materiale).

7. Concluziile expertizelor

În conformitate cu art. 36 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul și materialele conexe au fost supuse expertizei de către Centrul Național Anticorupție, prin scrisoarea nr. 10-07/1774 din 05.06.2024. Ca urmare, proiectul a fost modificat în conformitate cu obiecțiile din Raportul de expertiză.

În conformitate cu art. 35 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul a fost supus expertizei de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene de către Centrul de Armonizare a Legislației, prin scrisoarea nr. 10-07/1516 din 16.05.2024. Ca urmare, prin scrisoarea nr. 31/02-69-5535, a fost comunicată lipsa obiecțiilor și propunerilor adiționale.

În conformitate cu art. 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul a fost supus expertizei juridice de către Ministerul Justiției prin scrisoarea nr. 04/2-4818 din 24.05.2024. Ca urmare, proiectul a fost modificat în conformitate cu recomandările Ministerului Justiției.

În temeiul art. 19 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și al pct. 29 subpct. 2) și pct. 34 subpct. 2) lit. b) ale Regulamentului Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1429/2008, Grupul de lucru, în cadrul ședinței din 7 noiembrie 2023, a susținut condiționat analiza impactului de reglementare efectuată asupra proiectului de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege.

Totodată, în ședința Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător din 18 iunie 2024, a fost susținut condiționat proiectul de lege privind politica sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură (număr unic 1061/MAIA/2023).

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul este elaborat în temeiul Acordului de Asocieră între Republica Moldova, Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice, precum și statele membre ale acestora, în conformitate cu Capitolul 13 privind pescuitul și politica maritimă. Proiectul de lege nu contravine și nu abrogă alte acte legislative naționale.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Urmare adoptării Legii privind politica sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură, toate instituțiile statului care sunt vizate în textul actului normativ urmează să întreprindă măsuri necesare implementării acestuia.

Ministerul Mediului, va elabora politica statului în domeniul creării și protecției bazinelor acvatice naturale, politici de management integrat al resurselor de apă și va exercita, prin intermediul autorității pentru controlul protecției mediului, supravegherea de stat asupra respectării prevederilor actelor legislative în obiectivele acvatice piscicole naturale.

Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor va efectua autorizarea/înregistrarea sanitară veterinară a activităților agenților economici și va elibera autorizația sanitară veterinară, în conformitate cu prevederile art. 18 din Legea nr. 221/2007 privind activitatea sanitară veterinară; va elabora, în colaborare cu alte autorități abilitate, cadrul normativ de implementare în domeniul sănătății și protecției animalelor de acvacultură cultivate în heleșteie sau bazine artificiale; va efectua recunoașterea și inspectarea unităților de reproducere artificială și de selecție a animalelor acvatice și va ține evidența lor, în conformitate cu prevederile Legii zootehniei nr. 213/2022; va colecta și analiza date pentru a permite identificarea și monitorizarea riscurilor care au o influență directă sau indirectă asupra siguranței produselor pescărești proaspete, refrigerate și procesate.

Agencia de Intervenție și Plăți pentru Agricultură va elabora proceduri interne pentru asigurarea procesului de subvenționare a sectorului de acvacultură.

Autoritățile publice locale vor asigura implementarea politicii de stat în domeniul protecției și utilizării raționale a resurselor biologice acvatice din raza sa teritorială; vor organiza elaborarea și realizarea programelor locale, vor stimula în măsura capacităților și resurselor disponibile efectuarea lucrărilor de reconstrucție a obiectivelor acvatice piscicole, proprietate a unităților administrativ – teritoriale, pentru restabilirea resurselor biologice acvatice; vor contribui la instruirea și sensibilizarea populației în problemele protecției și utilizării raționale a resurselor biologice acvatice.

**Secretar general al
Ministerului agriculturii și
industrii alimentare**

Sergiu GHERCIU

Tabelul de sinteză a obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) proiectului hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege privind politica sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Ministerul Muncii și Protecției Sociale nr. 07/2079 din 18.04.2024	Comunică susținerea proiectului în redacția definitivată	
Agencia Proprietății Publice nr. 05-04-2584 din 17.04.2024	În limita competențelor funcționale, comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor	
Biroul Politici de Reintegrare nr. 04-78-4578 din 24.04.2024	În limita competențelor funcționale, comunică lipsa de obiecții și propuneri aferente concepției generale a proiectului de act normativ. Totodată, recomandăm ajustarea notei informative la proiect la cerințele articolului 30 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, prin completarea acesteia în conformitate cu modelul prevăzut în anexa nr.1, la legea vizată, inclusiv cu descrierea detaliată în compartimentul „Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi” a prevederilor proiectului și elementelor noi care se conțin în cuprinsul acestuia, astfel încât să fie posibilă identificarea sensului normei juridice și a voinței autorului.	Se acceptă A fost completată nota informativă
Ministerul Mediului nr. 06-07/1121 din 23.04.2024	La art. 1 a) deoarece politica descrisă la alin (1) nu este considerată ca activități (cum este indicat la alin. (2) și nu poate fi implementată de către persoanele fizice sau juridice din sectorul acvaculturii, și datorită faptului că Legile adoptate de către parlamentul Republicii Moldova se aplică pe întreg teritoriu național propunem redactarea textului de la alin. (2) în felul următor: „Prezenta lege se aplică persoanelor fizice sau juridice care se ocupă cu activitățile de creștere, selecție și reproducere a peștelui, prin aplicarea tehnologiilor specifice sectorului”.	Se acceptă Proiectul a fost modificat
	b) alin. (3) este lipsit de densitate normativă și, respectiv se va exclude.	

	<p>Dacă, prin includerea acestui alineat în proiect autorul și-a pus scopul de a avea pe viitor temei de elaborare a actelor secundare, propunem, de exemplu, de indicat concret că: Cerințele privind..., Normele privind... Regulile privind... for vi elaborate de Guvern</p>	
	<p>La art. 2 La alin. (1) lit. c), alin. (2) lit. d), dar și pe tot parcursul textului proiectului de Lege, autorul folosește atât cuvântul „procesare” cât și cuvântul „prelucrare”. Întru uniformizarea terminologiei și folosirea corectă a limbii române propunem substituirea cuvântului „procesare” cu cuvântul „prelucrare”, deoarece în Dicționarul explicativ noțiunea de „procesare” este lămurită în felul următor: procesare – a prelucra semnalele înregistrate pe bandă magnetică prin intermediul unui procesor, iar, noțiunea de „prelucrare” – operație de modificare a formei, dimensiunilor, constituției, stării sau aspectului unui material pentru a obține alte materii prime, alte materiale, produse fabricate etc</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat</p>
	<p>La art. 3 Nu este clară aplicabilitatea măsurilor enunțate. Prin urmare autorul proiectului urmează să revizuiască prevederile articolului menționat. Este necesar de descris principalele principii ale politicii sectorului acvaculturii. De exemplu principiile generale ale ... sunt: a) principiul „legalității” – în ... trebuie să respecte Constituția și alte acte normative emise de către autoritățile publice; b) principiul „clarității” – definirea clară a responsabilităților la toate nivelurile (regional și național); c) principiul „previzibilității” – ...; d) principiul „responsabilității” – ...; e) principiul „consecvenței” – ...; f) principiul „contracării” – ...; g) principiul „prevenției” – ... ș.a.</p>	<p>Nu se acceptă Urmare avizării cu MJ nu s-a prezentat careva obiecții la articolul dat.</p>
	<p>La art. 4 La art. 4, în primul enunț, textul „se definesc următoarele noțiuni de bază:” se va substitui cu textul „următoarele noțiuni semnifică:” Înaintea noțiunilor literele se vor exclude.</p>	<p>Se acceptă parțial Proiectul a fost modificat cu excepția: - obiecției privind excluderii literelor dinaintea noțiunilor, nu se acceptă,</p>

	<p>La noțiunea „activitate de pescuit” nu sunt clare acțiunile de „plasare în cuști și îngrășare a peștelui” probabil autorul a folosit „mot à mot” expresiile dintr-o oarecare sursă fără a ține cont de specificul limbii române și de o eventuală greșeală în procesul de traducere.</p> <p>La noțiunea „abordare ecosistemică a gestionării pescuitului” se recomandă de exclus cuvintele „cu limite valabile”. Totodată, se recomandă de revizuit noțiunea „per ansamblu” deoarece este confuză și repetitivă. În continuare, sintagmă „cunoștințele și incertitudinile legate de componentele biotice, abiotice și umane ale ecosistemelor” se substituie cu sintagma „acțiunea factorilor de mediu abiotici, biotici, și antropogeni asupra ecosistemelor”</p> <p>La noțiunea „operator” se recomandă cuvântul „întreprindere” de substituit cu cuvântul „unitare” deoarece în actele normative naționale se operează cu noțiunea de „unitate”.</p> <p>La noțiunea „organizațiile profesionale” cuvintele „suport, îndrumare și reprezentare” se substituie cu cuvintele suport consultativ și de reprezentare”</p> <p>În continuare se propune de modificat noțiunea „resurse biologice de apă dulce” deoarece nu are o finalitate logică – „disponibile și accesibile” – pentru ce? Pentru cine?</p> <p>În descrierea noțiunii de „pescuit ilegal, nedeclarat și nereglementat” autorul doar a repetat cuvintele fără a da o explicație descriptibilă a acestei noțiuni.</p>	<p>este recomandarea MJ în avizele anterioare.</p>
	<p>La art. 5</p> <p>Este necesar de corectat numerotarea alineatelor. În plus art. 5 trebuie să fie divizat în 2 sau 3 articole separate deoarece conform regulilor de elaborare a actelor normative capitolul nu poate să conțină doar un singur articol. Obiecție valabilă pentru toate cazurile similare din proiect art. 11, 40, 44 și 47.</p> <p>La alin. (1) lit. d) cuvântul „coordonează” se substituie cu cuvântul „elaborează”</p> <p>La alin. (1) subpct.2) lit. b) considerăm că ANSA nu deține competențe de a emite avize științifice astfel, propunem de exclus în totalitate această prevedere din competența ANSA și de atribuit instituțiilor științifice de profil, sau de exclus cuvântul „științific”.</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat</p>

	<p>La alin. (2) cu referire la competențele Ministerului Mediului, se propune revizuirea acestuia prin prisma art. 8 din Legea apelor nr. 272/2011 și a Hotărârii de Guvern nr. 977/2016 cu privire la aprobarea Regulamentului-tip de exploatare a lacurilor de acumulare/iazurilor.</p> <p>La competențele Instituțiilor științifice de profil</p> <p>La lit. b) textul se completează și va avea următorul cuprins „b) determină direcțiile de cercetare și efectuează cercetări științifice în domeniul conservării și restabilirii resurselor biologice acvatice;</p> <p>La lit. c) cuvintele „determină direcțiile cercetărilor științifice” se exclud și textul va avea următorul cuprins „elaborează recomandări științifice și metode de restabilire, protecție și conservare a resurselor biologice acvatice”;</p> <p>Lit. e) necesită a fi completată. Nu este expusă logic competența astfel, nu este clar ce fel de măsuri trebuie elaborate și adoptate (de combatere, de creștere, de eradicare, de întreținere...).</p>	
	<p>La art. 7 La alin. (1) se propune de exclus cuvântul „relevante”.</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat</p>
	<p>La art. 8 Nu este clară semnificația cuvintelor „amenajări piscicole” totodată, se notează faptul că nici în art. 4 nu este dată noțiunea de „amenajări piscicole”. În plus nu este clară semnificația cuvintelor „sistem deschis”, „specii absente”, „nivel local”. Astfel, propunem reformularea textului, cu folosirea cuvintelor „unitățile piscicole”, „specii alogene”, și excluderea cuvintelor la „nivel local”.</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat</p>
	<p>La art. 10 La alin. (1) se propune de substituit cuvintele „urmează să elaboreze” cu cuvântul „elaborează”. La lit. c) de exclus cuvântul „domestice”.</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat</p>
	<p>La art. 11 La alin. (1) se propune substituirea cuvântului „fermele” cu cuvântul „unitățile” La lit. e) În forma în care este prezentată prevederea nu este clar – care este diferența dintre „procesare” și „prelucrare” a produselor? Propunem reformularea prevederii.</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat</p>
	<p>La art. 12</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat</p>

	<p>La alin. (1) sunt folosite cuvintele „sectorul acvaculturii”. Menționam că pe parcursul textului proiectului autorul operează cu astfel de termeni precum sunt „sectorul acvaculturii”, „domeniul acvaculturii”, „sectorul piscicol”, „sectorul pescuitului”, „domeniul creșterii peștelui”. Nu este clar raționamentul folosirii acestor termeni într-un număr așa de mare. Obiecție valabilă pentru toate cazurile similare din proiect.</p>	
	<p>La art. 13 alin. (1) La lit. a) cuvântul „dreptul” se substituie cu cuvântul „legislația”. La lit. b) nu este clar, alineatul 2 este o continuitate a lit. b) sau este o prevedere care trebuie notată aparte prin lit. c). Alin. (3) se exclude deoarece este repetitiv. Prevederea dată este indicată la alin. (2) „organizațiile de producători urmăresc ... și alte obiective cu titlu complementar”.</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat</p>
	<p>La art. 14 La alin. (1) se propune de exclus cuvintele „certificării aplicării”</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat</p>
	<p>La art.17 Propunem comasarea art.17 cu art.18. în felul următor: Articolul 17. Înființarea organizațiilor interprofesionale și obiectivele acestora a) La inițiativa operatorilor din domeniul acvaculturii, se înființează organizații interprofesionale, precum și recunoașterea acestora în conformitate cu secțiunea a 3-a. b) Organizațiile interprofesionale au ca obiectiv coordonarea și ameliorarea condițiile introducerii pe piața a produselor pescărești și de acvacultură.</p>	<p>Nu se acceptă Prevederi pentru diferite grupe de producători</p>
	<p>La art.19 Denumirea articolului este ambiguă. Astfel, nu este clar - măsurile descrise sunt aplicate organizațiilor interprofesionale (în cazul dat de către cine) sau poate organizațiile interprofesionale trebuie să aplice măsurile date? În primul aliniat propunem de substituit cuvintele „sunt întreprinse” cu cuvântul „întreprind”. Lit. a) elaborează și semnează..... Conținutul lit. d) se divizează. Astfel, textul „desfășoară activități de formare profesională, pentru încurajarea inițiativelor în domeniul cercetării” va deveni un nou aliniat care va fi notat cu lit. e).</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat</p>

	La lit. g) se propune de substituit textul „care au valoare nutritivă apreciabilă” cu textul „cu valori nutritive și gustative înalte”.	
	La art. 21 Lit. .d) de exclus cuvintele „în conformitate cu dreptul intern a țării”.	Se acceptă Proiectul a fost modificat
	La art. 23 La alin. (2) se propune de modificat textul deoarece autorul după părerea noastră a transpus într-o formă neclară prevederile actului european.	Se acceptă Proiectul a fost modificat
	La art. 31 La alin. (3) fraza a doua nu este definitivată deoarece nu este clar „locul unde este pusă aplicarea planului” (intenția autorului). Totodată, este de notat faptul că nu se respectă uniformitatea termenilor folosiți de exemplu: la alin. (2) se operează cu noțiunea „plan de producere”, la alin. (3) se operează cu noțiunea - plan de producere și comercializare” iar la alin (4) se operează cu noțiunea de „plan”. La alin. (4) se propune de modificat textul în felul următor: „(4) Organizațiile de producători pot revizui și completa planul de producere și comercializare care va fi prezentat Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare spre aprobare”. La alin. (5) se propune de indicat o dată concretă de exemplu după cuvântul „anual” de inclus cuvintele „până la data de 15 februarie”.	Se acceptă Proiectul a fost modificat
	La art. 36. Se propune revizuirea textului articolului deoarece prevederile acestuia se referă la piața comună. Totodată, reamintim că în Republica Moldova există o singură limbă oficială de stat	Se acceptă Proiectul a fost modificat
	La art. 40 De reformulat textul de la lit. a).	Se acceptă Proiectul a fost modificat
Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor <i>nr. 05-2008 din 25.04.2024</i>	Comunică că, susține integral proiectul fără obiecții și propuneri	
Ministerul Afacerilor Interne <i>nr. 75-14/7 din 25.04.2024</i>	Comunică despre susținerea proiectului cu următoarele intervenții. La art. 37 alin. (1), suma de 1000 de lei se propune a fi revizuită cu stabilirea acesteia (unui anumit procent) proporțional salariului minim lunar pe economie stabilit pentru anul în curs. Propunerea este argumentată prin faptul că urmare aplicării normelor	Se acceptă Proiectul a fost modificat

	<p>proiectului de lege în timp, suma respectivă se va majora în funcție de salariul minim lunar pe economie pentru perioada de referință.</p> <p>Având în vedere că pentru anul 2024, salariul minim lunar pe economie constituie 5000 lei, suma propusă urmează să constituie de exemplu 20% din acesta.</p>	
<p>Centrul de Armonizare a Legislației nr. 31/02-69-4735 din 26 aprilie 2024</p>	<p>Cu referire la clauza de armonizare, se va exclude referința la art. 2 (1) – (2) din Regulamentul (UE) nr. 1379/2013, păstrând-se doar o singură dată trimiterea la art. 2 din actul UE respectiv.</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat</p>
	<p>Cu referire la Tabelele de concordanță, pentru normele UE netranspuse de proiect, în rubrica 8 a acestora, se vor indica termenele preconizate pentru realizarea transpunerii integrale a dispozițiilor actului Uniunii Europene și proiectele de acte normative care vor înlătura diferențele de compatibilitate sau lipsa normelor naționale de transpunere. În rubrica 6 a Tabelului de concordanță la Regulamentul (UE) nr. 1380/2013, pentru art. 31 (5) - (8) din actul UE, se va indica calificativul de compatibilitate corespunzător.</p>	<p>Se acceptă parțial Privind completarea rubricii 8 din Tabelele de concordanță. MAIA comunică că RM este limitată teritorial pentru accesul direct la mare și nu a deținut istoric cote de pescuit maritim. Urmare consultărilor cu experții UE, Republica Moldova nu transpune prevederile legislației UE în condițiile când aceasta nu va putea aplica prevederile date pe teritoriul sau.</p>
<p>Ministerul Energiei nr. 10-1182 din 29 aprilie 2024</p>	<p>Comunică susținerea proiectului sub aspect conceptual. Cu toate acestea, sub aspect redacțional, înaintăm următoarele propuneri:</p> <p>1. La articolul 6, alin. (4) propunem substituirea cuvântului „autorităților” cu cuvântul „autoritățile”, iar după cuvintele „Agenției Naționale pentru Siguranța”, propunem completarea cu cuvântul „Alimentelor”;</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat</p>
	<p>2. La art. 6, alin. (6) propunem substituirea cuvântului „domeniul” cu cuvântul „domeniu”;</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat</p>
	<p>3. La art. 6, alin. (7) propunem completarea cu cuvântul „drept”, după cuvintele „acestea vor servi”;</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat</p>
	<p>4. La art. 6, alin. (8) lit. a) propunem înlocuirea cuvintelor „privind evaluarea și autorizarea funcționării întreprinderilor” cu cuvintele „a evaluării și autorizării funcționării întreprinderilor”;</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat</p>
	<p>5. La art. 9 propunem substituirea cuvântului „ihtopatologice” cu cuvântul „histopatologice”;</p>	<p>Nu se acceptă Controlul ihtopatologic se efectuează în scopul preîntâmpinării apariției și</p>

		răspândirii bolilor resurselor biologice acvatice
	6. La capitolul V, în denumire, propunem substituirea cuvântului „acvaculrură” cu cuvântul „acvacultură”;	Se acceptă Proiectul a fost modificat
	7. La art. 11, alin. (2) propunem substituirea cuvântului „autorității” cu cuvântul „autorități”;	Se acceptă Proiectul a fost modificat
	8. La art. 14, alin. (1) propunem substituirea cuvântului „ași” cu cuvântul „a-și”;	Se acceptă Proiectul a fost modificat
	9. La art. 20 lit. b), considerăm că prevederile posedă un caracter prea ambiguu și pot fi interpretate greșit în lipsa unor reglementări clare ale Legii;	Se acceptă Proiectul a fost modificat
	10. La art. 20 lit. c) propunem completarea cu textul „prevăzută de Legea Nr. 845 din 03.01.1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi”, după cuvintele „au formă juridică de organizare”;	Se acceptă Proiectul a fost modificat
	11. La art. 33 propunem substituirea cuvintelor „poate beneficiază” cu cuvintele „pot beneficia”;	Se acceptă Proiectul a fost modificat
Academia de Științe a Moldovei <i>Institutul de Zoologie</i> <i>nr. 46 din 22.04.2024</i>	La art. 9 și art. 10 din proiectul legii supus avizării de înlocuit expresia „Instituțiile de cercetare” cu „ Instituțiile științifice din domeniu”.	Se acceptă Proiectul a fost modificat
	Conform art. 26, alin. (2) al Legii 149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura „Controlul ihtiopatologic și înregistrarea cazurilor de îmbolnăvire a hidrobionților se efectuează de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor”, ceia ce impune necesitatea includerii acestei prevederi în art. 5 al proiectului de lege supus avizării. Totodată, se propune excluderea din art 9 următoarea expresie „ Instituțiile de cercetare studiază situația ihtiopatologică în heleșteiele din țară și elaborează avize științifice și recomandări pentru gestionarea exploatațiilor pentru producerea produselor pescărești.”	Nu se acceptă Din considerentul că, conform art. 26, alin. (2) al Legii 149/2006, „instituțiile științifice efectuează cercetări în domeniul ihtiopatologiei”, doar în baza rezultatelor cercetărilor, instituțiile științifice pot elabora avize și recomandări pentru administratorii obiectivelor acvatice piscicole, iar ANSA poate aplica tratamentul corespunzător în cazul îmbolnăvirii hidrobionților.
	Formularea textuală de la art.10 lit.d) „ d) valorificarea și testarea unor noi obiecte de acvacultură (pește, crustacee, moluște);” de completat cu următoarea expresie „ valorificarea și testarea unor noi obiecte de acvacultură (pește, crustacee, moluște) aprobate prealabil în cadrul Consiliului ihtiologic” (în baza art. 10 a Legii fondului	Se acceptă Proiectul a fost modificat

	<p>piscicol nr. 149). De asemenea, lit. i) „dezvoltarea direcțiilor prioritare noi – acvacultura sturionilor: crearea populațiilor noi de pești.” Necesită a fi substituită cu expresia ”dezvoltarea direcțiilor prioritare noi în acvacultură – sturionicultură, salmonicultură, esocicultură, siluricultură, sandrocultură și crearea loturilor viabile de reproducători.”</p>	
<p>Congresul Autorităților Locale din Moldova <i>Nr. 153 din 29 aprilie 2024</i></p>	<p>Proiectul nu corespunde cu „Tabelul de sinteză a obiecțiilor și propunerilor”, în care după prima avizare, este consemnat faptul că au fost acceptate propunerile CALM și introduse îmbunătățirile, iar în versiunea prezentată deja acestea au fost excluse, fără a se consemna în Tabelul de sinteză excluderea și motivul excluderii.</p>	<p>Se acceptă parțial Proiectul a fost completat cu propunerile înaintate în avizul cu nr. 379 din 18 decembrie 2023. Totodată, menționăm că în discuțiile telefonice cu D-voastră, am anunțat că proiectul a fost modificat fiind excluse prevederile ce țin de pescuitul maritim astfel, suportând modificări mai mult de 30% din textul proiectului. Urmare alin. (7) art. 32 din Legea 100/2017 proiectul a fost remis repetat spre avizare pentru întocmirea tabeli de sinteză la proiectul modificat.</p>
	<p>Având în vedere capacitatea limitată a Republicii Moldova de a practica pescuitul în apele extrateritoriale, inclusiv ale Uniunii Europene, reamintim că, în mod nejustificat, în proiect se acordă o atenție scăzută acvaculturii, care trebuie stimulată și dezvoltată în bazinele naturale ale Republicii Moldova pentru dezvoltarea pieței produselor de acvacultură. În acest sens, sunt necesare măsuri de promovare a acvaculturii, inclusiv prin amplasarea vivierelor flotabile în bazinele naturale, soluții moderne de creștere intensivă a peștelui, care este cea mai reală posibilitate de a asigura economia națională (implicit populația) cu aceste produse.</p>	<p>Nu se acceptă Proiectul după modificare prezintă măsuri aplicabile doar pentru sectorul acvaculturii, inclusiv organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură. Totodată, menționăm că, proiectul dat servește temei pentru alte acte secundare prevăzute pentru dezvoltarea sectorului acvaculturii, cum ar fi: - proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Programului național de dezvoltare a sectorului de acvacultură în Republica Moldova;</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind Fondul pentru dezvoltarea acvaculturii și pieței produselor pescărești; - proiectul hotărârii Guvernului privind instituirea unui sistem pentru prevenirea, descurajarea și eliminarea pescuitului ilegal, nedeclarat și nereglementat, dar și alte măsuri care urmează să fie întreprinse pentru dezvoltarea sectorului.
	<p>Pentru dezvoltarea activității de acvacultură, satisfacerea populației cu produse piscicole de calitate și în general creșterea economică sustenabilă, este necesară stimularea acesteia prin măsurile posibile, inclusiv la nivel de Guvern. Părți de cursuri de apă pot fi utilizate în acest scop și sunt suficiente, de aceea trebuie încurajată inițiativa de dezvoltare a acvaculturii, având în vedere și situația deficitară a pieței actuale de produse piscicole.</p>	<p>Se acceptă Proiectul de Lege servește temei pentru alte acte secundare prevăzute pentru dezvoltarea sectorului acvaculturii, astfel, Ministerul a inițiat proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind Fondul pentru dezvoltarea acvaculturii și pieței produselor pescărești, care prevede norme pentru susținerea sectorului acvaculturii și pieței produselor pescărești, dar și alte măsuri care urmează să fie întreprinse pentru dezvoltarea sectorului.</p>
	<p>Reamintim, că anterior autorul proiectului a acceptat propunerea CALM (în versiunea actuală deja exclusă, fără a se consemna faptul și motivul în Tabelul de sinteză), ca „Autoritățile administrației publice centrale și locale să încurajeze operatorii din sectorul acvaculturii în ceea ce privește accesul la ape și spații din bazinele naturale, inclusiv prin amplasarea de viviere flotabile pentru creșterea intensivă a peștelui potrivit celor mai bune practici în domeniu”.</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost completat cu propunerile înaintate în avizul cu nr. 379 din 18 decembrie 2023 la art. 8 din proiectul definitivat.</p>

	Mai propunem, ca în scopul stimulării activității de acvacultură, părțile sau segmentele cursurilor de apă necesare pentru amplasarea vivierelor flotabile, să se poată transmite (cu acordul Instituției Publice Administrația Națională „Apele Moldovei”) în locațiune solicitanților prin negocieri directe, cu excepția cazurilor în care pentru aceiași parte sau același segment vor exista mai multe solicitări și va fi obligatorie adjudecarea dreptului de locațiune prin licitație publică.	Se acceptă parțial Această prevedere parțial se regăsește în Legea apelor nr. 272/2011, propunerea poate fi înaintată pentru completarea art. 4 ² din Legea sus menționată.
Ministerul Sănătății <i>nr. 09/17720 din 26.04.2024</i>	Conform competențelor funcționale, comunică lipsa de propuneri și obiecții asupra proiectului de lege susmenționat.	
Ministerul Justiției nr. 04/2-4159 din 02.05.2024	La conținutul proiectului de lege: La art. 5 se va revizui numerotarea alineatelor, deoarece nu este consecutivă.	Se acceptă Proiectul a fost modificat
	Cu referire la soluția normativă propusă la art. 6 alin. (1) sugerăm a revizui expresia „cu acordul sau de proprietarul/administratorul acestora” pentru o integrare armonioasă în text.	Se acceptă Proiectul a fost modificat
	Sugerăm a revizui și reformula conținutul de la alin. (4), prin substituirea cuvântului „autorităților” cu cuvântul „autoritățile”. Tot aici, după cuvintele „Agenția Națională pentru Siguranța” alineatul se va completa cu cuvântul „Alimentelor”.	Se acceptă Proiectul a fost modificat
	La art.7 alin. (2) cuvântul „reactualizării” se va substitui cu cuvântul „actualizării” potrivit contextului.	Se acceptă Proiectul a fost modificat
	La art. 10 alin. (3) se va revizui expresia „act legislativ, aprobat de Guvern”, pornind de la competența adoptării actelor legislative.	Se acceptă Proiectul a fost modificat
	La art. 13 alin. (1) lit. b) se va revizui conținutul de la al doilea alineat „asigurarea că, hrana pe bază de pește utilizată în acvacultură provine din activități de pescuit gestionate în mod sustenabil” acesta urmând a fi exclus sau expus în cadrul unui element structural distinct.	Se acceptă Proiectul a fost modificat
	La art. 13 alin. (2) propunem excluderea textului „, dar și alte obiective cu titlu complementar” pentru a evita dublarea alin. (3).	Se acceptă Proiectul a fost modificat
	La art. 14 alin. (2) se va respecta același stil de expunere a diviziunilor (a se vedea verbele utilizate). Cu recomandare similară intervenim și vizavi de conținutul art. 19.	Se acceptă Proiectul a fost modificat
	Sugerăm a revizui și reformula soluția normativă propusă la art. 18, deoarece are o construcție defectuoasă.	Se acceptă Proiectul a fost modificat

	La art. 20 lit. b) condiția ce necesită a fi întrunită pentru a fi recunoscută Organizația de producători este incertă, nefiind clar ce presupune „suficient de activă economic” și care ar fi numărul minim de membri sau volumul producției comercializate avut în vedere.	Se acceptă Proiectul a fost modificat
	La art. 22 se va revedea denumirea, deoarece nu corespunde conținutului.	Se acceptă Proiectul a fost modificat
	La art. 23 alin. (1) referința la Ordinul Ministerului se va substitui cu referința la Ordinul ministrului, or, în conformitate cu prevederile art. 11 alin. (1) lit. k) din Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate ministrul emite în mod unipersonal ordine în limitele competenței sale (obiecție valabilă și pentru restul cazurilor similar din proiect). Adițional, remarcăm că, temeiurile retragerii recunoașterii unei Organizații de producători necesită a fi stabilite expres, pentru a exclude caracterul discreționar al factorilor de decizie.	Se acceptă Proiectul a fost modificat
	Cu referire la conținutul art. 27, recomandăm ca cuvântul „nemembri” să fie înlocuit cu un alt cuvânt cu sens echivalent.	Se acceptă Proiectul a fost modificat
	Se va revizui și reformula conținutul art. 31 alin. (3) și (4) deoarece acestea sunt formulate defectuos.	Se acceptă Proiectul a fost modificat
	La art. 33, se va revizui expresia „poate beneficiază” pentru a asigura corectitudinea gramaticală a acesteia.	Se acceptă Proiectul a fost modificat
	La art. 36 alin. (1) spb. 2) lit. a) sunt de menționat prevederile art. I din Legea nr. 52/2023 pentru implementarea considerentelor unor hotărâri ale Curții Constituționale care stabilesc faptul că: în textul actelor normative adoptate de Parlament „cuvintele „limba de stat”, „limba oficială” și „limba maternă”, la orice formă gramaticală, în cazul în care se are în vedere limba de stat a Republicii Moldova, se substituie cu cuvintele „limba română” la forma gramaticală corespunzătoare.”. În acest context, cuvintele „în limba sau limbile oficiale ale statului” se vor substitui cu cuvintele „în limba română”.	Se acceptă Proiectul a fost modificat
	La art. 44 alin.(1) sugerăm revizuirea conținutului aceste soluții normative în partea ce ține de utilizarea expresiei „pentru prevenirea, descurajării și eliminării”.	Se acceptă Proiectul a fost modificat

Consiliul Concurenței <i>nr. DJ-06/302-597 din 03 mai 2024</i>	Plenul Consiliului Concurenței, în cadrul ședinței din 03 mai 2024, a examinat, repetat, în temeiul prevederilor art. 39 lit. c) și art. 41 alin. (1) lit. d) ale Legii concurenței nr. 183/2012, proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege privind politica în domeniul pescuitului și acvaculturii (număr unic 1061/MAIA/2023) și, în acest context, își reiterează opinia expusă în cadrul avizelor anterioare, având în vedere că la definitivarea proiectului de către autor nu a fost asigurată corelarea și utilizarea noțiunilor corespunzătoare prevăzute de Legea concurenței.	Se acceptă Proiectul a fost modificat
	Propunem similar prevederilor generale stabilite de art. 40 din Regulamentul (UE) nr. 1379/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind organizarea comună a piețelor în sectorul produselor pescărești și de acvacultură, a fi reformulat conținutul art. 38 Aplicarea normelor concurențiale din proiect, în sensul ca activitatea ce ține de producția și comercializarea produselor pescărești și de acvacultură cade sub incidența prevederilor Legii concurenței nr. 183/2012.	Se acceptă Proiectul a fost modificat
	Ținând cont că proiectul de hotărâre transpune Regulamentul (UE) nr. 1379/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind organizarea comună a piețelor în sectorul produselor pescărești și de acvacultură, este imperativ necesară a fi asigurată transpunerea fidelă, corectă și corespunzătoare a art. 39 din proiect cu prevederile art. 41 al Regulamentului nr. 1379/2013, fără reformulări, utilizând redacția, limbajul juridic și terminologia identică sau similară și doar substituirea „art. 101 alineatul (1) din TFUE” cu „art. 5 alin. (1) din P L E N U L CONSILIULUI CONCURENȚEI Legea concurenței nr. 183/2012”, în acord cu cerințele prevăzute de pct. 21 al Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova nr. 1171/2018.	Se acceptă Proiectul a fost modificat
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	Nu a fost prezentat avizul	
Ministerul Finanțelor	Nu a fost prezentat avizul	
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Nu a fost prezentat avizul	

Avizarea repetată a proiectului hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege privind politica sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură

<p>Ministerul Afacerilor Interne <i>nr. 22/2164 din 20 mai 2024</i></p>	<p>Comunică lipsă de obiecții și propuneri.</p>	
<p>Agencia Proprietății Publice <i>nr. 05-04-3290 din 17.05.2024</i></p>	<p>În limita competențelor funcționale, comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor.</p>	
<p>Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale <i>nr. 12-2713 din 21.05.2024</i></p>	<p>Consemnăm că proiectul de lege reconsiderat nu asigură transpunerea articolelor din actele UE care cuprind dispoziții referitoare la activitățile din politica în domeniul pescuitului ce pot fi desfășurate în apele Uniunii, inclusiv de navele de pescuit sub pavilionul țărilor terțe, invocat fiind, conform tabelelor de concordanță, că acestea sunt norme UE neaplicabile pentru că Republica Moldova nu are cote sau acces la zone maritime și nu desfășoară activități de pescuit maritim. În acest sens, remarcăm că prin Legea nr. 395/2006 Republica Moldova a aderat la Convenția Națiunilor Unite asupra dreptului mării și la Acordul referitor la aplicarea părții a XI-a a Convenției Națiunilor Unite asupra dreptului mării (în continuare - Convenția UNCLOS), care prevede și aspecte importante referitoare la domeniul pescuitului.</p> <p>Astfel, Convenția definește termenul de „mare liberă” ca „suprafețe acvatice care nu sunt cuprinse nici în zona economică exclusivă, în marea teritorială sau în apele interioare ale unui stat, nici în apele arhipelagice ale unui stat arhipelag”.</p> <p>Complementar, evidențiem că art. 87 lit. e) din Convenția UNCLOS prevede libertatea pescuitului pentru toate statele, fie ele riverane, fie fără litoral, or constatăm că prevederi similare nu sunt reflectate în proiectul de lege propus. Deși, actualmente navele sub pavilionul Republica Moldova nu desfășoară activități de pescuit maritim, acestea nu trebuie a fi îngădite prin prisma netranspunerii și declarării neaplicabile a normelor UE pe acest segment.</p> <p>Astfel, reliefăm că instrumentele internaționale reglementează proceduri în domeniul pescuitului și pentru statele fără ieșire la mare, iar evitarea reglementării aspectelor referitoare la cerințele față de</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a consultat un expert al proiectului „Programul de Cooperare Bilaterală” dl. Walter Dubner, pentru a face o claritate ce ține de aplicarea normelor incluse în capitolul 13 Pescuit și Acvacultură. Astfel, urmare recomandării dlui. Walter Dubner, au fost excluse din proiectul de lege (prima variantă), prevederile ce țin de pescuitul maritim și cerințele față de flota de pescuit, măsuri prevăzute de Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 privind politica comună în domeniul pescuitului.</p> <p>Totodată, menționăm că, în data de 30 mai 2024 la Bruxelles va avea loc sesiunea screeningului explicativ pe capitolul 13 Pescuit și Acvacultură, care va aduce o claritate ce ține de aplicabilitatea legislației incluse în Capitolul 13 pentru Republica Moldova, inclusiv și a Regulamentului (UE) nr. 1380/2013 privind politica comună în domeniul pescuitului.</p>

	<p>navele de pescuit, evidența acestora, precum și monitorizarea și combaterea pescuitului ilicit (care include captarea, transportarea, păstrarea și inclusiv operarea în porturi), nu poate fi considerată o Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova practică bună și poate crea lacune care pot fi folosite în detrimentul Republicii Moldova.</p> <p>Prin urmare, considerăm judicios includerea în proiect a normelor privitor la libertatea pescuitului.</p>	
<p>Agentia Nationala pentru Siguranta Alimentelor <i>nr. 05-2390 din 21.05.2024</i></p>	Susține integral fără obiecții și propuneri.	
<p>Ministerul Mediului <i>nr.06-07/1388 din 22.05.2024</i></p>	Comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor.	
<p>Congresul autorităților Locale din RM <i>nr. 187 din 22 mai 2024</i></p>	<p>Având în vedere capacitatea limitată a Republicii Moldova de a practica pescuitul în apele extrateritoriale, inclusiv ale Uniunii Europene, considerăm că, în proiect se acordă o atenție scăzută acvaculturii, care trebuie stimulată și dezvoltată în bazinele naturale ale Republicii Moldova pentru dezvoltarea pieței produselor de acvacultură, fiind cea mai reală posibilitate de a asigura economia națională (și populația) cu produse de pește.</p> <p>Pentru dezvoltarea activității de acvacultură, satisfacerea populației cu produse piscicole de calitate și în general creșterea economică sustenabilă, este necesară stimularea acesteia prin măsurile posibile, inclusiv la nivel de Guvern.</p> <p>Proiectul instituie obligativitatea pentru APL ca să „asigure reconstrucția obiectivelor acvatice piscicole și de restabilire a resurselor biologice acvatice”, fără a se aloca resurse în acest sens și fără a se preciza titularii drepturilor asupra obiectivelor/ resurselor (eventual de stat sau private). Această obligativitate contravine prevederilor constituționale și legale.</p> <p>Potrivit art. 109 din Constituția Republicii Moldova, administrația publică în unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile autonomiei locale, ale descentralizării serviciilor publice, ale eligibilității autorităților administrației publice locale și ale consultării cetățenilor în problemele locale de interes deosebit.</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat conform recomandărilor</p>

	<p>În art. 4 și 9 din Carta Europeană a Autonomiei Locale este stabilit că atribuirea unei responsabilități unei alte autorități trebuie să țină cont de amploarea și de natura sarcinii și de exigențele de eficacitate și de economie, iar resursele financiare ale colectivităților locale trebuie să fie proporționale cu competențele din Constituție sau din lege.</p> <p>Potrivit art. 3 alin. (1) și (4) din Legea nr.397/2003 privind finanțele publice locale, care se referă la garanțiile autonomiei financiare, bugetele unităților administrativ-teritoriale, constituie elemente independente care se elaborează, se aprobă și se execută în condiții de autonomie financiară, iar orice delegare de competențe suplimentare din partea statului trebuie să fie însoțită de alocarea de resurse financiare, necesare pentru a acoperi costul exercițiului competenței delegate.</p> <p>În conformitate cu art. 6 alin. (4) și (6) din Legea nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă, delegarea de competențe este însoțită obligatoriu de asigurarea resurselor financiare necesare și suficiente realizării acestora, respectiv este efectivă doar din momentul în care a avut loc transferul resurselor financiare și materiale necesare și suficiente.</p> <p>În conformitate cu art. 6 alin. (2) și (3) din Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală, raporturile dintre autoritățile publice centrale și cele locale au la bază principiile autonomiei, legalității, transparenței și colaborării în rezolvarea problemelor comune; între autoritățile centrale și cele locale, între autoritățile publice de nivelul întâi și cele de nivelul al doilea nu există raporturi de subordonare, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.</p> <p>În acest sens, la art. 7 (Competența autorităților publice locale Autoritatea publică locală: lit. b) organizează elaborarea și realizarea programelor locale, asigură efectuarea lucrărilor de reconstrucție a obiectivelor acvatice piscicole și de restabilire a resurselor biologice acvatice) urmează a fi substituit cuvântul „asigură” cu cuvintele „stimulează în măsura capacităților și resurselor disponibile”, precum și completarea după sintagma „obiectivelor acvatice piscicole” cu sintagma „proprietate a unităților administrativ-teritoriale”.</p>	
Academia de Științe a Moldovei	Comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor și susține proiectul.	

<i>nr. 277-14/7 din 22.05.2024</i>		
Centrul de armonizare a legislației <i>nr. 31/02-69-5535 din 3 mai 2024</i>	Comunică lipsa de obiecții și propuneri adiționale	
Consiliul Concurenței a RM <i>nr. DJ-06/ 340-703 din 23 mai 2024</i>	Considerăm necesar a menționa despre faptul că Legea concurenței, nu operează și nu utilizează noțiuni ca „mediu concurențial corect și echitabil” și „mediu concurențial sănătos și echitabil”. Astfel, întru asigurarea corelării și utilizării noțiunilor corespunzătoare prevăzute de Legea concurenței nr. 183/2012, considerăm judicios a fi substituit textul „mediu concurențial corect și echitabil” de la alin.(1) art. 41 și textul „mediu concurențial sănătos și echitabil” de alin.(2) art. 41 din proiect cu textul „mediu concurențial normal” utilizat de Legea nr. 183/2012.	Se acceptă Proiectul a fost modificat
Ministerul Sănătății <i>nr. 09/2049 din 23.05.2024</i>	Conform competențelor funcționale comunică despre lipsa de obiecții și/sau propuneri de completare asupra documentului vizat	
Ministerul Energiei <i>nr. 10- 1395 din 22 mai 2024</i>	În limitele competențelor funcționale, comunicăm lipsa propunerilor și/sau obiecțiilor. Totodată, sub aspect redacțional, la Capitolul V, în denumire, reiterăm propunerea de substituție a cuvântului „acvacultură” cu cuvântul „acvacultură”.	Se acceptă Proiectul a fost modificat
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova <i>nr. 12-2778 din 24.05.2024</i>	Urmare examinării repetate a proiectului de lege privind politica sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură (nr. unic 1061/MAIA/2023), în limita competențelor funcționale, Ministerul reiterează propunerile prezentate prin avizul cu nr. 12-2713 din 21.05.2024.	Nu se acceptă La sesiunea de screening explicativ, care a avut loc pe data de 30 mai 2024 la Bruxelles, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a înaintat către Comisia UE întrebări privind aplicabilitatea reglementărilor incluse în capitolul 13 Pescuit și Acvacultură. Ca Urmare Comisia UE a confirmat recomandarea dlui. Walter Dubner remarcând că: „RM neavând cote pentru pescuit, flotă pentru pescuit și nefiind antrenată în pescuitul maritim, pentru Republica Moldova sunt aplicabile doar

		prevederile ce țin de acvacultură și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură, prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 privind politica comună în domeniul pescuitului.
<p>Guvernul Republicii Moldova <i>Cancelaria de Stat</i> <i>nr. 30-69-5565</i> <i>din 23.05.2024</i></p>	<p>În scopul de a evita crearea multiplelor autorități administrative cu funcții și atribuții similare în domeniul pieței produselor pescărești și acvaculturii, la proiectul de lege, relevăm necesitatea revizuirii, prin prisma Legii nr.98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, a art.3 lit.f) care prevede principiul responsabilității instituțiilor implicate, ținând cont de relevanța uniformizării noțiunilor utilizate în proiect, (autorități/instituții). Obiecția, este valabilă și pentru articolele: 26, 27, 31, 32, 33 și 34 din proiectul de lege, în care se utilizează noțiunile instituție competentă/instituție delegată.</p> <p>Totodată, art.5 din proiect, stabilește competențele autorității publice centrale pentru agricultură, fără a indica care este aceasta. Similar, la art.28 alin.(2) și art.29 alin.(1) lit.a) din proiectul de lege, nu sunt specificate autoritățile naționale competente.</p> <p>Potrivit art.26 din proiectul de lege, instituția competentă, delegată prin ordinul ministrului, desfășoară verificarea activității organizațiilor de producători și organizațiilor interprofesionale, în scopul conformării și respectării condițiilor de recunoaștere, prevăzute la art.23 și art.24.</p> <p>În vederea respectării principiului stabilității și predictibilității normelor juridice, statuat în art.3 alin. (1) lit. d) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, în proiectul de lege, se va stabili expres autoritatea/instituția, în care ministerul are calitatea de fondator, ce va verifica activitatea organizațiilor de producători și organizațiilor interprofesionale.</p> <p>Contextual, se va ține cont de prevederile art.14 alin.(5) din Legea nr.98/2012, care stabilește autoritatea administrativă, ce se constituie pentru exercitarea funcțiilor de supraveghere și control de stat în subdomenii sau în sfere din domeniile de activitate a ministerului.</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat</p>
	<p>Complementar, evocăm că, la art.23 și art.24 din proiect, este prevăzută recunoașterea organizațiilor de producători și respectiv, a</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat</p>

	<p>organizațiilor interprofesionale, dar nu este prevăzută autoritatea, care recunoaște organizațiile menționate, precum și procedura de recunoaștere.</p>	
	<p>De asemenea, se va revizui art.31 alin.(1), (2) din proiectul de lege, întrucât nu există o claritate cu privire la instituția delegată, prin ordinul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, care notifică ministerul despre intenția extinderii normelor organizațiilor profesionale și interprofesionale pentru toți producătorii sau operatorii - este o instituție care urmează a fi constituită sau care se regăsește în Lista instituțiilor publice, în care ministerul are calitatea de fondator, aprobată prin Anexa nr.32 la Hotărârea Guvernului nr.695/2017 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.</p> <p>Prin prisma prevederilor art.14 alin.(5) din Legea 98/2012, va fi reexaminat art.32 din proiectul de lege, care atribuie instituției competente împuternicirea de a inspecta organizațiile profesionale și interprofesionale, precum și art.33 prin care se stabilește că, instituția competentă, va monitoriza implementarea normelor obligatorii în cadrul organizațiilor profesionale și organizațiilor interprofesionale.</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat</p>
	<p>Concomitent, la art.34 alin.(6) din proiect, se va indica expres instituția, delegată prin ordinul ministrului Agriculturii și Industriei Alimentare, care efectuează inspecții pentru a asigura îndeplinirea obligațiilor prevăzute la articolul menționat, de către organizațiile de producători. Or, potrivit proiectului, în cazul în care se constată nerespectarea obligațiilor, poate fi retrasă recunoașterea.</p> <p>În context, considerăm imperios stipularea autorităților publice responsabile de control și inspecții, la care se face referință în art.47 alin.(1) lit.b) din proiectul de lege.</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat</p>
	<p>Mai mult, art.50 alin.(2) se va completa cu autoritatea care va propune modul și condițiile de acordare a sprijinului financiar, (de exemplu: Ministerul Finanțelor, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Mediului, etc.).</p> <p>Prin urmare, normele referitoare la instituția, delegată prin ordinul ministrului/ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, precum și cele cu privire la autoritatea, la care se face referință în proiect, vor fi reexamine conform Legii nr.98/2012, iar nota informativă va fi completată cu informații relevante și argumente de rigoare.</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat</p>

	<p>Subsidiar, notăm că, prin Dispoziția Guvernului nr.2-d/2024 cu privire la stabilirea moratorului privind constituirea/reorganizarea autorităților administrative centrale și a structurilor organizaționale din sfera lor de competență, a fost stabilit moratoriu privind constituirea/reorganizarea autorităților administrative centrale și a structurilor organizaționale din sfera lor de competență, inclusiv a instituțiilor publice în care ministerul sau altă autoritate administrativă centrală are calitatea de fondator, până la 1 iunie 2024, cu excepția inițiativelor care au ca scop transpunerea în ordinea juridică internă a actelor juridice europene sau care urmăresc crearea cadrului juridic național necesar pentru implementarea legislației Uniunii Europene și a proiectelor care reprezintă o abordare justificată a întregului sistem/domeniu bazată pe performanță și orientată spre rezultate.</p> <p>Prin derogare de la prevederile menționate, se permite reorganizarea autorităților administrative centrale și a structurilor organizaționale din sfera lor de competență în limitele actualului efectiv-limită aprobat.</p> <p>Adițional, evidențiem necesitatea statutării, în proiectul de lege, a autorităților administrative/instituțiilor, responsabile de domeniu, din lista celor existente, luând în considerație dispozițiile actului normativ citat.</p>	
Ministerul Justiției <i>nr. 04/2-4818 din 24.05.2024</i>	<p>La art. 2 alin. (1) lit. b), propunem substituirea cuvântului „raselor” cu cuvântul „speciilor” potrivit contextului (obiecție valabilă pentru tot conținutul).</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat</p>
	<p>La art. 7, 8 ș.a. se va utiliza terminologia din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală.</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat</p>
	<p>La art. 12 alin. (1) lit. h) sugerăm a substitui cuvintele „în exces” cu cuvântul „excesive”, iar cuvintele „în bazinele acvatice” să se excludă ca fiind excedente.</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat</p>
	<p>La art. 26 se va preciza la care ministru se face referință.</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat</p>
	<p>La pct. 31, 32 ș.a. remarcăm că, Ordinele se emit de miniștri, dar nu de ministere.</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat</p>
	<p>La art. 36 lit. d) sugerăm a reformula conținutul după cum urmează: „d) produsele de acvacultură vii să nu fie stocate;”.</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat</p>

	Considerăm necesară reformularea prevederii de la art. 42 deoarece este ambiguă și defectuoasă. Tot aici la lit. b), nu este clar sensul cuvintelor „populație agricolă”, motiv pentru care sugerăm a le substitui cu alte cuvinte potrivite contextului.	Se acceptă Proiectul a fost modificat
	La art. 47 alin. (1) se va atrage atenția la numerotarea elementelor structurale, deoarece lit. c) are caracter repetitiv.	Se acceptă Proiectul a fost modificat
	La art. 51 alin. (3) recomandăm a substitui cuvintele „cărui nu i-au fost impuse sancțiuni” cu cuvintele „care nu a fost sancționat”, iar cuvintele „înainte de data” cu cuvântul „anterior”.	Se acceptă Proiectul a fost modificat
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării <i>nr. 17-1633 din 27.05.2024</i>	Potrivit art.6 alin.(2) lit.a) din proiect, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor efectuează autorizarea sanitară veterinară pentru deținerea heleșteilor pentru creșterea animalelor de acvacultură, inclusiv prelucrarea și producerea produsului finit. La fel, autorizația de funcționare este prevăzută la art.9 alin.(1) pct.4) din proiect. Unul din principiile de bază de reglementare prin autorizare a activității de întreprinzător, prevăzute la art.5 lit.d) din Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător este reglementarea materială și procedurală prin acte legislative a condițiilor și a procedurilor de reglementare prin autorizare a activității de întreprinzător. În acest sens, proiectul se va completa cu norme de trimitere la legea care reglementează condițiile și procedura de eliberare a actului permisiv prenotat.	Se acceptă Proiectul a fost completat
	Totodată, potrivit art.6 alin.(2) lit.c) din proiect, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor efectuează atestarea și inspectarea unităților de reproducere artificială și de selecție a animalelor acvatice și ține evidența lor. Stabilirea normei cu caracter incert și netransparent, poate crea incertitudine pentru viitor. Prin urmare, considerăm necesară excluderea normei sau indicarea expresă a criteriilor și condițiilor de efectuare a atestării propuse, prin trimiterea clară la actele normative care descriu aceste aspecte. Obiecție valabilă și pentru prevederile stipulate la art.44 lit.c) care prevede că Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor stabilește măsuri pentru acordarea certificărilor și acreditărilor de conformitate cu standardele naționale și internaționale pentru produsele pescărești și de acvacultură.	Se acceptă Proiectul a fost modificat
	Potrivit art.15 alin.(1) și art.20 din proiect, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare întreprinde măsuri privind înființarea și	Se acceptă Proiectul a fost modificat

	<p>recunoașterea organizațiilor de producători. În același sens, art.27 prevede că Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare adoptă acte de punere în aplicare, privind termenele, procedurile, precum și forma cererilor pentru recunoașterea organizațiilor de producători și a organizațiilor interprofesionale, sau pentru revocarea recunoașterii organizațiilor de producători și organizațiilor interprofesionale, formatul, termenele și procedurile care trebuie aplicate de către instituția delegată prin ordinul ministrului Agriculturii și Industriei Alimentare. Pentru a asigura un nivel mai înalt de predictibilitate și transparență a reglementărilor propuse, se recomandă ca aceste acte de punere în aplicare să fie aprobate de Guvern.</p>	
	<p>Totodată, la art. 26 din proiect se face referire la o instituție competentă, delegată prin Ordinul ministrului, care desfășoară verificarea activității organizațiilor de producători și organizațiilor interprofesionale, în scopul conformării și respectării condițiilor de recunoaștere prevăzute la art.23 și art.24.</p> <p>Recunoașterea poate fi revocată în cazul în care se constată neconformarea acestora obiectivelor politicii sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură. Astfel, pentru asigurarea unui nivel înalt de predictibilitate și transparență a reglementării, considerăm judicios indicarea denumirii instituției competente la care se face referire în proiectul legii.</p> <p>Obiecție valabilă și pentru art.27 lit.b), art.31 alin.(1), art.32, art.34 alin.(6), care la fel face referire la instituția delegată prin ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare.</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat</p>
	<p>La art.34 alin.(1) din proiect, după cuvântul „planifică” se va completa cu cuvântul „anual”, iar la alin.(5) după cuvântul „raport” se va completa cu cuvintele „privind îndeplinirea planului anual”.</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat</p>
	<p>De asemenea, art.39 alin.(1) stabilește că, pentru comercializarea produselor pescărești și de acvacultură, se elaborează și se publică o listă cu denumirile speciilor de pești care urmează să fie introduse pe piață. Conținutul expus urmează a fi reformulat în vederea stabilirii autorității responsabile de elaborarea listei menționate și indicarea sursei de publicare a acesteia.</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat</p>
<p>Ministerul Muncii și Protecției Sociale</p>	<p>În scopul racordării acquis-ului Uniunii Europene în domeniul producerii peștelui și organizarea pieței produselor pescărești și de</p>	<p>Nu se acceptă</p>

<p>06.06.2024 Nr. 07/2989</p>	<p>acvacultură, se consideră oportun de a incorpora norme privind protecția raporturile de muncă, securitatea și sănătatea în muncă a persoanelor ce lucrează în sectorul acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură.</p>	<p>Proiectul de lege reglementează măsuri pentru organizarea sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și propunerea dată exceda competențele Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.</p> <p>Totodată, menționăm că, în cadrul ședinței din 17.06.2023, organizată de Ministerul Muncii și Protecției Sociale a fost abordată propunerea dată, prin prisma transpunerii Directivei (UE) 159/2017. Ca urmare MAIA a adus la cunoștință despre imposibilitatea incorporării în proiectul de Lege a normelor privind protecția raporturile de muncă, securitatea și sănătatea în muncă a persoanelor ce lucrează pe navele de pescuit, din considerentul că RM nu dispune de nave de pescuit maritim, pescarii fiind obiectul aplicării normelor, astfel s-a ajuns la un consens pe subiectul dat, fiind acceptată poziția MAIA.</p>
<p>Ministerul Finanțelor 07/5-09/194 din 07 iunie 2024</p>	<p>1. În art.31 din proiectul de lege se menționează că unele funcții în domeniul implementării acvaculturii și produselor pescărești vor fi delegate către o instituție competentă, nefiind specificat faptul, dacă va fi creată o entitate nouă sau responsabilitățile vor fi delegate instituțiilor deja existente. Astfel, conform prevederilor Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, în compartimentul fundamentarea economico – financiară din nota informativă se va descrie impactul bugetar, cu indicarea cheltuielilor suplimentare necesare pentru activitatea instituției, necesare pentru implementarea prevederilor noului act normativ și, după caz, a veniturilor generate de noile reglementări.</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat</p>

	<p>2. În art. 36 urmează de specificat expres care va fi esența sprijinului financiar pentru organizațiile de producători vor și depozita produse din acvacultură, precum și sursa de finanțare a acestor cheltuieli.</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost completat</p>
	<p>3. În art. 50 și 51 din proiectul de lege se menționează despre garantarea/subvenționarea și susținerea operatorilor din domeniul producerii și procesării peștelui din Fondul pentru dezvoltarea acvaculturii și pieței produselor pescărești, care se propune a fi creat. În acest sens în nota informativă, urmează de specificat care va fi sursa de finanțare a fondului respectiv, iar în cazul când se propune a fi sursele bugetului de stat propunerea nu se susține, în contextul existenței deja a Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural (FNDAMR). Mijloacele financiare pentru FNDAMR se aprobă anul în bugetul de stat, se gestionează conform regulamentelor aprobate de către Guvern și sânt destinate susținerii și dezvoltării tuturor domeniilor din sectorul agrar.</p>	<p>Se acceptă parțial Nota informativă a fost completată Ce ține de mijloacele financiare pentru FNDAMR menționăm că, în contextul statutului de țară candidată a Republicii Moldova pentru aderare la Uniunea Europeană, a devenit stringentă necesitatea de a adopta legislația națională la legislația Uniunii Europene, ca urmare Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a demarat procesul de adaptare a mecanismului de subvenționare din Republica Moldova la cerințele Politicii agricole comune, care diferă de mecanismul actual aplicat, astfel că, programul de susținerea a sectorului acvaculturii fiind separat de programul de susținere a sectorului agricol, prin intermediul unui program operațional prevăzut de un fond separat de Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural.</p>
	<p>4. Respectiv, în art. 52 se solicită Guvernului instituirea Fondului pentru dezvoltarea acvaculturii și pieței produselor pescărești, însă, conform legislației în vigoare orice tip de fond poate fi creat doar prin lege și gestionat în conformitate cu prevederile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014.</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat</p>
<p>Centru Național Anticorupție <i>nr. 06/2/10149 din</i> <i>20.06.2024</i></p>	<p>La art.23 alin.(2) din proiect. Potrivit art.54 alin.(1) lit.a) din Legea nr.100/2017, la elaborarea textului de act normativ: „conținutul proiectului se expune într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc [...]”.</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat</p>

	<p>Norma examinată este ambiguă în ceea ce privește recunoașterea, pe teritoriul Republicii Moldova, organizațiilor de producători create la inițiativa producătorilor din sectorul de acvacultură.</p> <p>Astfel, prevederea nu stabilește expres obligația Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare de a recunoaște organizațiile de producători în cazul întrunirii condițiilor enumerate la alineatul respectiv. Mai mult ca atât, se subînțelege posibilitatea responsabililor din cadrul ministerului de a refuza recunoașterea organizațiilor de producători, în lipsa unor criterii clare care ar permite înțelegerea corectă a motivelor refuzului.</p> <p>Mai mult ca atât, agentul public responsabil poate dezvolta reguli procedurale convenabile propriilor sale interese, contrare interesului public.</p> <p>Obiecția este valabilă și pentru art.32, art.34 alin.(6) din proiect.</p> <p>La art.23 alin.(2) din proiect – substituirea textului „pot fi” cu textul „sunt”.</p> <p>La art. 32 și art.34 alin.(6) din proiect – excluderea textului „poate”.</p>	
	<p>La art.28 alin.(1) din proiect</p> <p>Proiectul este lacunar în ceea ce privește reglementarea situației în care pe teritoriul Republicii Moldova vor fi recunoscute două organizații de producători reprezentative pentru sector, fiecare dintre ele reprezentând cel puțin 40% din cantitățile produsului în cauză comercializat pe piața internă.</p> <p>În acest caz, nu este clar:</p> <ul style="list-style-type: none"> -) care dintre organizațiile de producători va avea prioritate în ce privește extinderea normelor sale obligatorii asupra producătorilor care nu sunt membri ai organizației; -) Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare va acorda sau nu prioritate organizației de producători a cărei procent din cantitățile produsului comercializat pe piața internă este mai mare; -) normele obligatorii ale organizației de producători, a cărei procent din cantitățile produsului comercializat pe piața internă este mai mare (spre exemplu – 55%), vor fi sau nu obligatorii pentru membrii organizației de producători a cărei procent din cantitățile produsului comercializat pe piața internă este de 40%. <p>Incertitudinea pe care vidurile legislative o creează în relațiile sociale, în special cele referitoare la mecanismele de realizare a drepturilor,</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat</p>

	<p>de îndeplinire a obligațiilor, ambiguitatea atribuțiilor agenților publici și a procedurilor administrative de care ei sânt responsabili etc., pot duce la comiterea abuzurilor din partea entităților responsabile de executarea legii.</p> <p>Suplimentar, consemnăm că deși art.33 din proiect stabilește că Guvernul urmează să reglementeze și să aprobe formatul și condițiile de autorizare a extinderii normelor declarate obligatorii pentru toți producătorii din una sau mai multe zone, aspectele enunțate în prezenta obiecție sunt norme primare. Prin urmare, reglementarea acestora doar în actele normative ale Guvernului, în schimbul stabilirii în prezentul proiect, va submina esența actului normativ secundar, și anume organizarea executării legilor.</p> <p>Recomandări: Completarea proiectului cu prevederi suplimentare care vor reglementa clar situațiile descrise în obiecția de mai sus.</p>	
	<p><i>La art.31 alin.(3) din proiect</i></p> <p>Din conținutul prevederii nu poate fi dedus termenul exact al perioadei suplimentare, spre deosebire de perioada inițială care, potrivit art.28 alin.(2) din proiect, este de cuprinsă între 2 și 12 luni. Putem admite că prin „perioadă suplimentară” se are în vedere timpul stabilit pentru perioada inițială. Însă, din art.54 alin.(1) lit.a) din Legea nr.100/2017 rezultă că conținutul proiectului se expune într-un limbaj care exclude orice echivoc, adică nu lasă loc de interpretări subiective și unilaterale.</p> <p>Formulările lingvistice acordă posibilitatea aplicării normei în interpretarea preferată, în dependență de interesul responsabililor de implementare și/sau de control.</p> <p>Recomandări: Completarea normei cu textul „care nu va depăși perioada inițială”.</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat</p>
	<p><i>La art.36 din proiect</i></p> <p>Prevederea este ambiguă cu privire la aspectele legate de sprijinul financiar de care pot beneficia organizațiile de producători din sectorul acvaculturii. Mai exact, nu este clar cine va acorda acest sprijin, condițiile care urmează a fi întrunite, proporțiile sprijinului financiar, etc.</p> <p>Spre deosebire de obiecția din prezentul raport, formulată la art.28 alin.(1) din proiect, în cazul de față stabilirea obligației Guvernului</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost completat</p>

	<p>de a aproba un act normativ este oportună și necesară, constituind și un temei legal pentru stabilirea ulterioară a reglementărilor corespunzătoare.</p> <p>În schimb lipsa normei care ar pune în sarcina Guvernului obligația aprobării unor prevederilor în acest sens, constituie vid legislativ care poate avea ca efect fie comiterea abuzurilor de către entitățile responsabile, fie transformarea prevederii în una declarativă, care nu va produce efecte juridice.</p> <p><i>Recomandări:</i></p> <p>Completarea art.36 din proiect cu un alineat nou, după cum urmează: „Condițiile și modalitatea beneficierii organizațiilor de producători din sectorul acvaculturii de sprijinul financiar sunt reglementate și aprobate de Guvern.”.</p>	
	<p><i>La art.49 din proiect</i></p> <p>Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, în calitate de autoritate competentă să soluționeze cauze contravenționale este în drept să constate și să examineze un șir de contravenții (art.414 alin.(1) și (2) din Codul contravențional).</p> <p>Suplimentar, potrivit art.414 alin.(4) din Codul contravențional, directorul general, directorii generali adjuncți și șefii subdiviziunilor teritoriale ai Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor sînt în drept să examineze cauzele contravenționale și să aplice sancțiuni. Însă, stabilirea sancțiunilor contravenționale este competența exclusivă a Parlamentului.</p> <p>În acest sens, art.72 alin.(3) lit.n) din Constituție stabilește că infracțiunile, pedepsele și regimul executării acestora se reglementează prin lege organică.</p> <p>Articolul 10 din Codul contravențional definește contravenția ca fiind: „fapta – acțiunea sau inacțiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod și este pasibilă de sancțiune contravențională”.</p> <p>În esență, contravențiile sunt aceleași fapte ilicite însă cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea.</p> <p>În pct.108 din Hotărârea Curții Constituționale nr.18/2020, Curtea a reamintit că: „incriminarea faptelor, stabilirea pedepsei pentru</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat</p>

	<p>acestea, precum și regimul executării acestora țin de competența Parlamentului și se bazează pe rațiuni de politică penală”.</p> <p>Astfel, atribuțiile excesive, improprii sau contrare statutului entității publice pot genera conflicte de interese, conflicte de competență sau conflicte ale normelor de drept în activitatea entităților înzestrate cu asemenea atribuții.</p> <p><i>Recomandări:</i> Substituirea textului „stabilește” cu textul „aplică”.</p>	
<p>Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale <i>nr. 12-3878 din 23.07.2024</i></p>	<p>Comunică despre menținerea obiecțiilor prezentate prin avizul cu nr. 12-2713 din 21.05.2024 și discutate în cadrul ședinței interministeriale din 14.06.2024, sub aspectul necesității reglementării domeniului ce vizează pescuitul în zonele maritime.</p>	<p>Nu se acceptă Urmare divergențelor pe marginea conceptului proiectului, MAIA în data de 14.06.2024 a organizat dezbateri, în vederea discutării divergențelor conceptuale pe marginea textului proiectului de lege, unde a fost argumentată decizia Ministerului privind excluderea prevederilor ce țin de pescuitul în zonele maritime. (proces verbal atașat). În temeiul alin. (3) art. 39 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, MAIA nu acceptă obiecția parvenită și transmite proiectul pentru ultima decizie Guvernului.</p>
<p>Ministerul Finanțelor <i>nr. 07/5-09/338 din 09 august 2024</i></p>	<p>La proiectul hotărârii de Guvern și proiectul Legii Art.51, alin. (1) și (2) se propun a fi expuse în redacția următoare: ”(1) În scopul susținerii financiare a sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură se instituie Fondul pentru dezvoltarea sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești, ca parte integrantă a programelor de cheltuieli finanțate din bugetul de stat”.</p> <p>Alin.(2) din același articol urmează de completat la final cu expresia: ”în corespundere cu prevederile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar fiscale nr.181/2014”.</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat</p>
	<p>Concomitent, denumirea articolului 52 se propune în redacția ”Direcțiile de utilizare a mijloacelor Fondului”.</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat</p>

	<p>Pentru organizarea gestionării mijloacelor Fondului pentru Dezvoltarea Acvaculturii și Pieței Produselor Pescărești, care va fi administrat de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, vor fi necesare mijloace financiare din bugetul de stat.</p> <p>Drept urmare, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare va iniția un proiect de modificare a Hotărârii de Guvern nr. 20/2019 privind reorganizarea Instituției Publice „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură”, în scopul creării unei noi direcții cu un efectiv-limită de 5 unități de personal. În acest sens, este necesar de a se lua în vedere dispozițiile art.17 alin.(2) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, potrivit căruia pe parcursul anului bugetar în curs nu pot fi puse în aplicare decizii care conduc la reducerea veniturilor și/sau majorarea cheltuielilor bugetare, dacă impactul financiar al acestora nu este prevăzut în buget și ale art.131 alin. (6) din Constituția Republicii Moldova care stipulează că, nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare.</p>	<p>Se acceptă Ministerul preconizează modificarea Hotărârii de Guvern nr. 20/2019 privind reorganizarea Instituției Publice „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură” pentru perioada anului 2025. Măsura este necesară, având în vedere că gestionarea și monitorizarea Fondului pentru dezvoltarea acvaculturii și pieței produselor pescărești necesită existența unei instituții subordonate Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, cu drept de inspecție și control, conform art. 14 din Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate.</p>
	<p>Nota Informativă urmează a fi completată cu informații detaliate privind costurile pe care le implică implementarea proiectului, sub aspectul funcțiilor instituite, cheltuielile salariale pe subdiviziunea nou creată, precum și sursa de acoperire a acestor cheltuieli (din contul bugetului de stat/redistribuirii de la alte instituții).</p>	<p>Se acceptă Nota informativă a fost completată</p>
	<p>De asemenea, Nota informativă urmează a fi completată cu informații referitor la perioada estimativă privind instituirea Fondului pentru Dezvoltarea Acvaculturii și Pieței Produselor Pescărești, volumul estimativ de resurse necesare în acest scop, precum și sursa de finanțare a acestuia.</p> <p>Prin urmare, în condițiile de finanțare prudentă a cheltuielilor, identificarea mijloacelor financiare adiționale din bugetul de stat este dificilă, iar acceptarea unor angajamente neacoperite financiar, încalcă principiul sustenabilității bugetare.</p>	<p>Se acceptă Nota informativă a fost completată</p>